

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

LEIDŽIA KAS PENKTADIENĮ

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Dr. M. J. Vinička, Sekr. ir Adm.

PRENUMERATA METAMS:

Jungtinėse Valstijose \$1.50

Kitose Valstybėse \$2.00

"T E V Y N Ė"

307 West 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance of America

Dr. M. J. Vinička, Sec'y & Mgr.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.50

To Foreign Countries \$2.00

"T E V Y N Ė"

307 West 30-th Street, New York, N. Y.

No. 1

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Sausio (January) 6, 1939

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXX

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

UKRAINA HITLERIUI SVARBIAUSIA

Mažai kalbama apie Klaipėdą

Atėjo Lietuvos laikraščiai iš tų dienų, kada buvo tie neramumai Lietuvoje, kada studentai streikavo, kad buvo reikalaujama koalicinės valdžios ir kada katalikų vadai buvo areštuojami. Tie laikraščiai buvo labai aištriai cenzuruoti. Nebuvo leista apie tuos dalykus prasitarti. Vienok iš to, kiek prasitarta, yra aišku, kad koalicinės valdžios reikalavo ne kokie ten "svetimos valstybės" agentai, bet tikri Lietuvos patriotai. Ir tiems patriotams Lietuvos valdžios policijos kumščiai uždarė burnas.

Visos žinios, kurias gavome per Amerikos žinių agenturas, buvo Lietuvos valdžios ne tik cenzuruotos, bet tiesiog padiktotos, ir jos buvo melagingos. Korespondentai neturėjo teisės ir galimybės kitokių žinių siųsti. Iš kitos pusės, Lietuvos viduriniai reikalai jiems mažai ir terupėjo.

Lietuvos valdžia neprisileido žmonių, kurie Lietuvą myli ir yra pasiryžę ją gelbėti iš paskutiniųjų. Lietuvos valdžia ir ant toliaus nusitarė remtis savanaudžiais, kuriuos už pinigų gali nusipirkti. Naują valdžios kabinetą didžiojo sudarė iš jaunų nepatyrusių vyrų — vien savo amžių panašų Hitlerio, Mussolinio ir Stalino karsčiausius rėmėjus. Tokie "jaunuoliai" šiandien visur labai greitai yra remti diktatorių ir diktatūras (už pinigų).

Iš tarptautinės Lietuvos politikos jokių naujų žinių perit savaitė nebuvo, išskyrus kunigo Mirono pareiškimą, kad Lietuva stengsis būti geruoju su kaimynais ir gal pasieks savo atstovą Berliną kalbėtis su Vokietijos valdžia apie Klaipėdą.

Straipsnis apie Lietuvą

Amerikos dvisavaitiniame žurnale vardu "Ken" gruodžio 29 dienos laidoj (79 pusl.) tilpo straipsnis apie Lietuvą, matyt parašytas dar prieš Klaipėdos seimelio rinkimus. Jo autorius Irving Wallace. Labai palankus Lietuvai. Sako, kad Klaipėdos gyventojai esą vokiečiai, bet kad vokiečiai būdami jie nenori būti po Hitleriu. (Autorius matyt nežino, kad tie Klaipėdos vokiečiai ištikrųjų didžiojo tyko tik su vokiečių lietuvninkais). Autorius vienok mano, kad Klaipėda (Memel) yra labai reikalinga Hitleriui kaip portai ir kaip strategiška vieta. Autorius sako, kad kaip tik šiuo metu, kai gaudusios valstybės davę paramą nutildyti trumpai valdantį Vokietiją, atiduodant jai Klaipėdą. Esą Lietuva to nepaisytų. Bet Lietuva paisyti, nes Klaipėda yra Lietuvos vienuoliktasis uostas, svarbus jos gerbuvui ir nepriklausomybei, kaip tą pasakė Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Apie Smetoną autorius atsiliepija simpatyškai ir sako, kad jis esąs barzdotas, mokytojas ir geros širdies diktatorius. Jis esąs politikierius. Jis esąs "institutija".

Tarptautinė politika

Pasaulio tarptautinės politikos visa gudrybė susideda iš melų ir prasimanymų, prasimanymų ir melų, prasimanymų ir dar daugiau melų — veidmainystei ir tikriems tikslams pasiekti. Diplomatai išsina tik vieną mokyklą — tai melų mokyklą. Diplomatai žodžiams niekas netiki, bet iš jų žodžių bando atsieti paslėptus tikslus ar norus. Melas, kaip tarptautinės akcijos įrankis (vietoj karo), paskutiniiais laikais tapo dar labiau ištobulintas — kaip melaginga propaganda. Seniau buvo daromos tarp valstybių sutartys apie vartojimą dum-dum kulkų arba apie vartojimą nuodingų gazų. Dabar jau yra daromos sutartys apie vartojimą melo. Valstybės susitaria, kiek melo viena prieš kitą galės vartoti savo melagingose propagandose. Melas pasidarė pavojingesnis užpuolimo ginklas už dum-dum kulkas ir už nuodingus gazus. Pirmieji tą ginklą išrado Rusijos bolševikai, bet jį ištobulino Hitleris. Jis to ginklo pagelba jis jau daug laimėjo.

Iš visų girdimų melų šiandien žmonėms daug sunkiau susivokti, kas gi čia ištikro darosi ir ko kas nori atsiekti. Reikia jau mokintis kaip melu neužsinuodyti ir kaip per jo nuodingus gazus permatyti tikrąją. Žiūrėdami per nuodingus melų gazus ateinančius iš Europos, Amerikos rašytojai bando patys suprasti, kas ten dedasi, ir padėti tame savo skaitytėjams. Pereitą savaitę apie Europos politiką buvo indomųjų komentary žurnaluose Forum ir Ken.

Anglija sukuria visą politiką

Šių žurnalų rašytojai sutinka mintyje, kad dabartinė visos Europos politika priklauso nuo Anglijos. Jie klausia: Kodėl Anglija davė Hitleriui pilną valią daryti ką jis nori rytinėje Europoje? ir kodėl Anglija leidžia Japonijai užkariauti Kiniją?

Atsakymą į šiuos klausimus jie duoda maždaug tokį: kad Anglijai Sovietų Rusija yra pavojingesnė už Vokietiją. Todėl Anglija leidžia Hitleriui, jeigu jis nori, eiti ir imti nuo Lenkijos ir Rusijos Ukrainą. O kadangi Kinija jau pakliuvo po Rusijos komunistų įtaką, tai Anglija leidžia Japonijai užkariauti Kiniją ir prasišalinti iš ten komunistus. Anglija pradžioj tikėjosi, kad Sovietų Rusija stos į karą prieš Japoniją, gelbėdama Kiniją. Nes tuomet būtų susilpnėjęs ir Rusija ir Japonija, ir tas būtų geriausia Anglijai. Rusija, gal perpratus Anglijos pagėdavimus, karo su Japonija išvengė, nors ir paaukodama Kinijos komunistus japonams. Bet Anglijai ir tas gerai, nes be Rusijos pagalbos Kinijos armija greičiau gali būti sumušta ir Kinija užkariauta. To smugio komunistinei Rusijai Anglija jau galima sakyti yra

atsiekusi, nes Kinijos likimą skaito išspręstu. Tai esąs tik laiko klausimas, kuomet japonai paims paskutinę Kinijos dalį.

Dabar Anglija, pati nekaridama, tikisi sumušti Sovietų Rusiją iš vakarų pusės. Anglija labai norėtų, kad Hitleris imtų Ukrainą, o Stalinas neduotų, ir kad abu diktatoriai dėl Ukrainos gerokai susipeštų. Besipešdami, jie taip vienas kitą susilpnintų, kad iš jų nieko nebeliktų. Tuomet Anglija vienu sviūvi nušautų du zuikius: nes po didelio karo tarp Vokietijos ir Rusijos nebeliktų Vokietijoj nacių partijos, Rusijos — komunistų partijos, o taipgi ir jų vadų: Hitlerio ir Stalino. Europa tuomet pasiliuosuotų nuo komunizmo ir fašizmo. Sako, taip tur but galvojo Chamberlainas su Daladieru kuomet pasirašė Muencheno sutartį.

Vienok abiejų laikraščių rašytojai spėja, kad to Anglija nesulauks. Nes jie sako: argi Hitleris su Stalinu būtų tokie kvaili, kad jie to nematytų?

Hitleris susitarkys su Stalinu

Hitleris bandys gauti Ukrainą su propagandos pagelba, bet jis vargiai norės kariauti su Rusija. Nes Rusija yra didelė ir karas būtų sunkus. Hitleriui daug lengviau mažas valstybes ryti, nes už mažus niekas neužstoja. Bet kada ateis eilė su Rusija imtis, tai ir Hitleris ir Stalinas ras būdą susitarkyti. Jie abu gali rasti, kad tarp komunizmo ir fašizmo yra labai daug panašumo, daug bendrų idėjų, o ką jėdu pasakys, tas tuojaus bus šventa teisybė ir jų pasekėjams, nes jie abu turi savo rankose valstybines propagandas. O kuomet Hitleris su Stalinu susitarkys, tai jie abu galės sykiu pasukti prieš vakarų Europos "supuvusią buržuaziją", butent prieš Anglijos ir Francijos demokratiją.

Jeigu dalykai prie to pradėtų eiti, tai ir Francijoj ir Anglijoj demokratija susilpnėtų. Francijoj veikiausiai kiltų naminis karas ir įsisteigtų diktatura, o tuomet ir Anglija be diktatūros neapseitų. Vienuti demokratinė šalis tuomet liktų — Suvienytos Amerikos Valstijos.

Šioj valandoj vienok Hitleris labai karštai rengiasi "atsteigti" nepriklausomą Ukrainą. Einant prie to, jam reikia sudraskyti Lenkiją ir pasijungti Rumanijai. Nepaėmęs savo "orbiton" Rumanijos, jis nebandys kariauti su Rusija, nes karui vesti jam reikalingas yra Rumanijos aliejus. Be to aliejaus jis negalėtų ilgai kariuomenės trokų ir tankų vartoti. Bet lenkiškai Ukrainai paimti Hitleriui nei to nereikia. Todėl su Lenkija jis bandys apsidirbti ateinančią vasarą. Lenkija tuo tarpu nežino ką daryti. Ji vis dar tikisi kur nors susirasiti pagalbos. Ji tikisi, kad bent Lietuva jau gausa sau už pagelbininkę. Bet Lenkijai niekas neatėis į pagalbą, kaip niekas neatėjo į pagalbą Čekoslavakijai. Jeigu ji nebutų spaudus ir persekiojus ukrainiečių, jeigu ji būtų jiems davus autonomiją, šiandien Lenkijai gal nereikėtų taip drebėti.

Anglija

Anglai bijo karo

Anglai, sako, sutikę Naujus Metus be džiaugsmo, be didelės linksmybės. Ateinančių 1939 metų visi Anglijoj bijo. Nežino tikrai ko bijo, bet bijo. Nuo Čeko-Slovakijos krizio dienų pas anglus atsirado baimė bombų iš oro, baimė karo.

Vargiai kas iš žmonių numato su kuo tas karas galėtų kilti 1939 metais. Niekas nemano, kad Anglija su Francija paduotų pirštą, kuomet Hitleris ims dalinti Lenkiją. Del to karo nebusi. Nebusi karo nei del Ispanijos. Nebusi anglams karo net jeigu Vokietija pradėtų kariauti su Rusija. O vienok anglai bijo karo ir del to nelinksmi sutiko Naujus Metus.

Chamberlainas rengėsi kelionę pas Mussolinį. Tikėtasi, kad prieš jam nūvyksiant į Ryką gen. Franco Ispanijoj sumušė lojalistus, nes tuomet Chamberlainui būtų lengviau kalbėtis su Mussoliniu. Vienok lojalistai dar laikosi ir gal ilgai dar laikysis ir prieš sukilėlius ir prieš italų pulkus.

Skubins ginkluotis

Anglijos premieras Chamberlainas pareiškė, kad dabar jis lauksis iš diktatorių pusės ženklių, kurie parodytų jų norą vykinti taiką, nes iš savo pusės jis užtektinai to noro parodė. Jeigu tų ženklų nepasirodys, tai reikis labiau pasikubinti ginkluotis. Anglijos parlamente pasipriešinimas Chamberlainui del jo taikos politikos sumažėjo, bet jis yra dar peikiamas, kad nesiskubina Angliją labiau apginkluoti. Tačiau karo aeroplanai yra statomi daug skubiau. Pereitą vasarą buvo statoma 225 nauji aeroplanai ir mėnesį, o dabar jau 300 ir net 350. Pereitais metais buvo pastatyta 2,000 naujų aeroplanų, o šiais metais bus pastatyta daugiau kaip 3,500. Karo biudžetas šiais metais busias kone padvigubintas.

Ispanija

Tik badas galės sumušti lojalistus

Prieš Kalėdas gen. Franco su italų kariuomenės pagelba pradėjo prieš lojalistus didelį ofensivą, kurs turėjo pasibaigti sukilėlių pergale. Sukilėlių planas matyt buvo užpulti lojalistų šimto mylių ilgumo frontą iš kraštų, paskui užpulti vidurį ir eiti linkui Barcelonos. Gen. Franco gyrėsi, kad per šias dienas paėmęs 8,000 lojalistų nelaisvėn, užėmęs kelis šimtus kvadratinė mylių plotą ir prie Balagnero ir Granadello prasimušęs per lojalistų fortifikacijas. Vienok lojalistai visur smarkiai mušėsi ir grynė kiekvieną žemės pėdą. Padarė ir kelias kontr-atakas. Franco tikėjosi sumušti lojalistus ir paimti Barceloną į tą laiką, kaip Chamberlainas nūvyks Ryman kalbėtis su Mussoliniu. To tikėjosi ir Mussolini, nes atsiuntė daug itališkos kariuomenės į pagalbą ge-

nerolui Franco. Jų viltys nūeis niekais. Karo žinovai sako, kad lojalisti gali dar laikytis ilgai, gal net iki šių metų pabaigos. Vienas kas galėtų lojalistus priverst greičiau pasiduoti tai stoka maisto. Nors kariuomenė dar turi ko pavaldyti ir jos dvasia gera, bet civiliai žmonės lojalistų Ispanijoj neturi duonos ir jiems grėšia badas.

Sukilėlių Ispanijoj tuo tarpu maisto yra pakankamai. Sukilėlių kariuomenei nieko netruksta. Ji turi ir daugiau ginklų už lojalistų kariuomenę. Lojalistams ypač truksta aeroplanų ir kanuolių. Svarbiausias jų karo įrankis pasidarė kulkos vaidžiai. Pas sukilėlius vienok nėra tos karštos dvasios, kokią turi lojalistai. Yra tarp sukilėlių ir nepasitenkinimo ir nuomonių skirtumo. Pas juos riejasi viena su kita dvi frakcijos: falangistų (fašistų) ir reketų (monarhistų). Daugelis nemato reikalo toliaus kariauti, nes gen. Franco duoda žmonėms tokių pat revoliucijinių pažadų, kokius duoda lojalistai.

Sakoma, kad Chamberlainas jau pirmiau pritaręs Mussolinio reikalavimui, kad gen. Franco turi laimėti. Anglai mano, kad gen. Franco, laimėjęs karą, atsuktų nugarą ir Mussolinui ir Hitleriui. Bet Mussolini su Hitleriu visvien norės gero atlyginimo už tą didelę pagalbą, kurią jie suteikė generolui Franco ir pinigais ir kareiviais ir karo medžiaga.

Kruvinas karas

Atėjus Kalėdoms generolo Franco kariuomenė pradėjo senai garsintą ofensivą prieš lojalistus. Kariuomenės žygiai buvo dideliais žygiais. Veikmė prasidėjo į šiaurę nuo Ebro upės. Kalėdų dieną Franco paėmęs Leridos miestą, ir eidamas į rytus frontu tarp Lloridos Aspos-Pobla de la Granadella, ant rytojaus paėmęs Borjas Blancas miestelį ant vieskelio tarp Lloridos ir Montblanch. Kitą puolimą Franco pradėjo šiaurėje į Fontllongos į Artessą. Frankistams tie žygiai nebuvo lengvi, nes visur jie sutiko didelį pasipriešinimą iš lojalistų pusės, o taipgi kontra atakas. I dvi dienas tukstančiai kareivių žuvo iš vienos ir kitos pusės. Frankistai bombardavo iš oro Barceloną, kur užmušė 23 gyventojus ir 19 sužeidė.

Francija

Skylanti socialistų partija

Italijos ir Francijos ginčas dėl Tunisijos ir Jibuti geležinkelio iki šiol neturėjo oficialio pobūdžio. Nors demonstracija su šauksmais "Tunisijos, Korikos" ir tt. buvo padaryta prieš Francijos atstovą su Mussolinio žinia, bet Italijos valdžia dar nieko nereikalavo iš Francijos. Mussolinio žurnalistas Virginio Gayda jau nei nereikalauja Tunisijos, bet reikalauja, kad Tunisijos italai būtų italais skaitomi. Be to italai nori kontroliuoti Jibuti. Addis Ababa geležinkelį ir turėtų balsą Suez Kanalo valdynei, nes atsiuntė daug itališkos kariuomenės į pagalbą ge-

kas nenori. Francijos premieras Daladier vienok visvien važiuoja į Tunisiją apžiūrėti fortifikacijas ir pasakyti vieną antrą kalbą. Tik nedarys jokių karinių demonstracijų.

Premieras Daladier pilnai susitaikė su savo radikalų socialistų partija ir visi jos atstovai parlamente jau rėmė Daladiero valdžią, užtikrindami jai didelę didžiųjų balsų.

Daug reguliarių socialistų matomai irgi yra palinkę remti Daladiero politiką. Tame klausime ir kituose klausimuose beveik suskilo socialistų partija, kurios kongresas įvyko Paryžiuje. Leonas Blumas neteko daugelio pasekėjų. Socialistų kongresas labai karštai svarstė klausimą: ar Francija turi ir toliaus laikytis savo sutarties su Sovietų Rusija ir laukti iš jos pagalbos, ar turi bandyti atsiekti taikos su savo kaimynais tokiais keliais, kokiais Daladier ir užsienių reikalų ministeris Bonnet bando tai daryti? Už pasitikėjimą Sovietų Rusija buvo paduota 4322 balsai, prieš 2837 ir 1014 susilaikė nuo balsavimo. Kadangi balsai pasidalino beveik pusiau, manoma, kad Blumas neilgai pasilaikys kaip socialistų partijos vadas. Tas dar labiau sustvirtina dabartinę Francijos užsienių ir naminių politiką.

Vokietija

Vokietijoj nebėra bedarbių

Vokietija, baigdama 1938 metus, džiaugėsi įvairiais dideliais laimėjimais, užgrobia Austriją ir Sudetus, ir galėjo ypač pasigirti tuo, kad Vokietijoj ne tik nebėsa bedarbių, bet trukstą darbininkų. 1932 metų pabaigoj Vokietijoj buvo 6,000,000 bedarbių, o 1938 metų pabaigoj tik 152,000 negalinčių dirbti. Sudetuose buvo 196,000 bedarbių, o Austrijoj 112,000. Darbininkai Vokietijoj jau dirba po prievartą kaip kareiviai. Vokietijos industrija pasiekusi didžiausio laipsnio, bėda tik esanti, kad Vokietija neturi kur visų savo išdirbinių parduoti. Jos eksportas dar labiau pradėjo šlubuoti, kuomet demokratinėse šalyse padidėjo propaganda prieš nacius.

Nacių ir komunistų brolybės bankietas

Nuremburgo mieste Vokietijoj aštuoniolika "buvusių" komunistų buvo paleisti iš Dachau koncentracijos stovyklos. Naciai jiems davė kalėdinę amnestiją. Nežinia kodėl tie buvusieji komunistai buvo iki šiol laikomi koncentracijos stovykloj, nes visi kiti komunistai Vokietijoj jau senai buvo laisvi. Keli metai atgal Vokietijos komunistų partija pasidarė neciška ir oficialiai susijungė su naciais. Tie aštuoniolika komunistų dabar ne tik buvo palikuosuoti, bet naciai jiems dar surengė iškilmingą bankietą Deutscherhofo viešbutyje. Nacių vietinis vadas Julius Streicher pasakytų bankietę kalbą sveikino komunistus, gailėjosi jų praeities klaidų ir pareiškė pasitikėjimą, kad ateity nei vienas jų nebegryš į klaidingą kelią. Ceremonijų pabaigoj kiekvienam iš kalinių jis paspaudė ranką. Tuo pačiu laiku daugiau kaip 100 buvusių nacių patraukti

teisman buk už suokalbį nužudyti aukštus nacių valdininkus. Jų laukia mirtis. Tai bus Hitlerio "čiška" tokios pat rūšies, kokią Stalinas Rusijoj vartoja.

Amerika

76-tas kongresas

Suvenytųjų Amerikos Valstijų 76-tas kongresas susirenka sausio 3 dieną. Pirmiausia tur but ims svarstyti nacionalio apsigynimo ir bedarbių šelpimo klausimus. Prezidentas Rooseveltas savo kalboj bendrai senato ir atstovų sesijai nužymės kongreso darbo programą ir ji jau bus žinoma, kuomet šis Tėvynės numeris bus spaudoj. Nėra abejonės, kad Naujoji Dalyba, turėdama didžiųjų atstovų savo pusėje, galės toliaus dirbti savo konstruktivį pažangų darbą. Socialės apsaugos, darbo santykių ir reorganizacijos klausimai eis po apsiginklavimo ir bedarbių šelpimo klausimų. Senatas turės patvirtinti du naujus prezidento paskirtus kabineto narius: Harry L. Hopkinsą kaip komercijos sekretorių ir buvusį Michigano gubernatorių Frank Murphy kaip generalį advokatą.

Amerikų solidarumas

Priimtoji Limos konferencijoj Solidarumo Deklaracija pasiilks labai svarbiu dokumentu Amerikos respublikų santykiuose ir duos progos Suvenytoms Amerikos Valstijoms praplėsti tarp-amerikinę prekybą, smarkiau pastoti kelių nacių ir fašistų propagandai ir geriau apsaugoti Amerikos kontinentą nuo visokio pavojaus, kurs grėšia iš fašizmo pusės. Sykiu su Solidarumo Deklaracija Limos konferencija priėmė 110 rezoliucijų, kurios numato visokio bendro darbo tarp Amerikos respublikų. Jas vykinant, pietinės respublikos arčiau susipažins su "Šiaurės Kolosa", igys daugiau pasitikėjimo, ir pačios gal daugiau sudemokratos. Svarbūs yra 8 principai, kuriuos sekretoriui Hullui pasisėkė prikerkti prie Solidarumo Deklaracijos jos dvasiai išaiškinti. Tarp tų principų yra draudimas vartoti jėgą tautinėje ir tarptautinėje politikoje, pažadėjimas nesikišti į kitos valstybės reikalus ir siekti tarptautinės kooperacijos. Taipgi pareikšta, kad ekonominė rekonstrukcija pakelia tautinį ir tarptautinį gerbuvį ir palaiko taiką tarp valstybių.

Sekretorius Hull labai patenkintas Limos konferencijos darbais, nes jam pasisekė tikrai draugingą dvasią įskiepyti visų respublikų delegatams. Sekretorius Hull buvo tos konferencijos didžiausias žmogus. Gražiai pradėtas Amerikos respublikų solidarumo darbas tuojaus bus varomas toliaus — ypač srityje kovos su nacių ir fašistų propaganda.

Hopkins komercijos sekretorius

I vietą rezignavusio D. C. Roperio komercijos sekretoriu prez. Rooseveltas paskyrė Harry L. Hopkinsą, kurs iki šiol buvo WPA administratorium. Hopkinso vietą užims pulkininkas F. C. Harrington.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS
Eina kas savaitę penktadieniais
KLEOFAS JURGELIONIS
Redaktorius

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi skiriamieji "Tėvynė" raštai turi būti adresuojami redakcijai. Priimtus raštus redakcija pasiūkės teisę trumpinti ar taisyti su savo nuostatais. Nepriimtieji raštai yra tuojau nalinami, jeigu autorius nėra priėmęs sau užduoto voko raštams sugrąžinti.

Slapyvardžiai nepageidaujami.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVŲJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, Prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, Vice Prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VIKIKAS, Sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, Idin.,
3332 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. J. S. STANESLOW, Dr. Kvot.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. MOCKUS, Idio Glob.,
736 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZUTE, Idio Glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

P. DARGIS,
43 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

K. PIKIELIS,
629 — 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

J. TARELA,
599 East St.,
Waterbury, Conn.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

P. B. BALČIKONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.

ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1789 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

M. VAIDYLA,
814 W. 32nd St.,
Chicago, Ill.

J. MILIAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarų Komisija:

DR. M. J. VIKIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

V. J. KOLICIENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. PAUKŠTIENTIS,
15 Shepherd Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIUS,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.

DR. S. A. SLAKIS,
6735 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

DR. I. B. BRONUŠAS,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.

O. ZORSKAITIS,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

V. BUKNATIS,
104-40 — 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.

K. POCUS,
725 W. 120-th St.,
Chicago, Ill.

J. BRAZAUSKAS,
1790 Maccliff Rd.,
Cleveland, Ohio.

Musų Amerikoniški Uždaviniai

SUSIVIENIJIMO nariams ir Susivienijimui kaip didžiausiai lietuvių organizacijai Amerikoje rūpi šios šalies gerovė. Nes nuo šalies gerovės ir mūsų gerovė priklauso. Ir tai yra mūsų ir mūsų vaikų šalis. Joje ir mes turime balsą. Ir mes turime teisės reikalauti ir gauti dalį to gero, prie kurio sukurimo ir mes prisidėjome ir prisidedame.

Mes branginam šios šalies laisvę. Mes branginam žmogaus teises, kurias užtikrina mūsų konstitucija, ir norime vartoti tas teises kuodidžiausiam laisvo žmogaus išbulėjimui. Savo tarpe mes apgailestame vergijos tarnus, ir trokštame, kad ir jie kuoveikiansia pasijusę laisvais amerikiečiais. Mes dalyvaujame Amerikos demokratijos gyvenime ir džiaugiamės, kad ir mes galim prisidėti prie nesibaigiančio demokratijos plėtojimo. Demokratija mums, kaip ir Amerikai, nėra numiręs dalykas, nėra kokia nors doktrina ar formula mums kieno nors duota įvykinti. Demokratija yra mūsų gyvenimas — toks, kokią gali pasidaryti laisvi žmonės — be žodžio, tikybės ir sueigų varžymo.

Demokratijoje kiekvienas turi teisės pasireikšti ir savo reikalus ginti, arba kitaip sakant savo dalies reikalauti. Demokratijoje nelabai gera yra laukti, kol kas iš dangaus iškris. "Prašykite, o jums bus duota". Tas obalsis geriausia tinka demokratijos santvarkoj.

Kuomet prezidentas Rooseveltas pirmą syk tapo išrinktas šios šalies prezidentu, jis pasakė, kad jis neleis, kad bent vienas amerikietis būtų kentėtų ar iš bado mirytų. Tiesa, ką jis žadėjo, tą ir padarė. Iš bado tur but niekas Amerikoje nemirė. Vienok per jo prezidentavimo laiką gal ne mažiau kaip milijonas žmonių mirė pirmą laiką vien dėl neturto, dėl neišgalėjimo užsimokėti daktarui, dėl neišgalėjimo pasisamdyti žmonišką butą, dėl stokos ventiliacijos ir šviesos. Tie dalykai mums labai rūpi, nes mus jie artimiausia paliečia.

Vienas mūsų vajeus organizatorius parašė, kad keli nauji aplikantai nebegalės dabar įstoti į SLA, nes jie neteko WPA darbų, kuriuos iki šiol turėjo. Tuo jau mums tenka susirūpinti. Musų Susivienijime mes turime nemažą skaičių narių, kurie pasilaiko iš WPA darbų. Netekę jų darbų, jie vargiai ar galės kokią privatinį darbą gauti. Nes daugelis gyvena anglies kasyklų apskrityse, kur mainos užsidarė, ir kitų darbų nėra. Mainieriai negali apieisti ir neapleidžia savo uždarytų namų, nes jie didžiumoj netinka darbus prie diržo ar plieno liejyklose. Jų problema yra didelė. Bet ir industrijos miestuose WPA darbininkai vargiai ar kada nors galės gauti darbo industrijose. Nes industrijos jau gamina daug daugiau negu gamindavo su tuo pačiu ar dar mažesniu darbininkų skaičium. Amerikos industrijos niekad nebepais atgal trijų milijonų WPA darbininkų. Geriausiame atstikime, jeigu industrijos pasamdytų dar vienu milijonu darbininkų daugiau, tai tas milijonas susidėtų tik iš paugusių per šiuos kelis metus vaikų. Kažin ar bent vienas procentas WPA darbininkų į tą milijoną įeitų. Todėl mes turime prašyti Prezidento, o taipgi savo kongresmanų ir senatorių, kad jie nepanaikintų ir nesumažintų WPA darbų, bet juos padarytų pastoviais.

Mes apskritai turime užsistoti už WPA darbininkus, kurie yra kaikurių atžagarcivių paucikiniai. Buvo varoma net agitacija, kad jiems kaip piliečiams atimti balsą ir jų teisę dalyvauti rinkimuose. Tai labai neamerikoniška agitacija. WPA darbai yra Amerikai reikalingi darbai. Tai darbai, kurių nenori imtis kapitalistai, nes juose nemato sau pelno. Bet jų reikalingumas dėl to nėra mažesnis. Kada kapitalistai jų nesima, tai valstybė jų turi imtis ir samdyti darbininkus jiems atlikti. Tų darbų naudingumas visuomenei dažnai yra didesnis negu kapitalistinių darbų, kurių pirminis tikslas yra pelnas. Tuo mastu ir WPA darbininkai nėra mažiau naudingi visu-

menei už darbininkus, kurie dirba kapitalistinėse industrijose. WPA darbai jokiu būdu neprivalo būti skaitomi kaip labdarystė. — Tai ir apie tai mes turime rašyti ir Prezidentui ir kongresmanams ir senatoriams.

Sulyg Social Security Akto mūsų senatvės pensijos yra juokingai mažos. 50 metų amžiaus žmogus, kurs šiandien dirba ir uždirba \$900 i metus, jeigu dirbs dar 15 metų ir kasmet vis tiek pat uždirbs, kuomet susilauks 65 metų amžiaus, tai gaus \$23.75 i mėnesį. Tas pats žmogus, uždirbęs per 15 metų po \$1,200 i metus, susilaukęs 65 metų, gaus po \$27.50 i mėnesį. Tai tokios yra dabartinės senatvės pensijos. Jos turėtų būti keturis syk didesnės, ir jų parupinimui turėtų po didesnę dalį sudėti darbdaviai ir dar pati valstybė. — Ir apie tai mes turime rašyti ir Prezidentui ir kongresmanams ir senatoriams.

Keli metai atgal rodos ponis Prezidentienė turėjo gražų sumanymą, prie kurio vykinimo jau buvo pradėta rengtis ir net buvo išleista tam nemažai pinigų. Tai buvo sumanymas kolonizuoti bedarbius ant farmų, duoti jiems ant išmokėjimo žemės su namais ir su visais įrengimais. Buvo net manyta padaryti kolonijas pagal tautų — vienoj vietoj kolonizuoti lietuvius, kitoj lenkus, trečioj čekus, ir tt. Visi taip kolonizuoti žmonės veikiausia būtų galėję sau gražiai gyventi ant ukių. Ypač tokia kolonizacija būtų tikus mainieriams, kurie neturi kur pasidėti. Mainierys, jeigu jo maia užsidarė, niekur kitur geriau netinka, kaip tik ant ukių. Bet tą sumanymą panaikino baimė. Prezidentas ir jo patarėjai išsigando, kad už tokį sumanymą visoki jaunkiai perdaug ant jo užsipuls. Bijota taipgi, kad toks sumanymas būtų buvęs prilygintas prie Rusijos komunistinių valstybių farmų. Nors tokio panašumo beveik kaip ir nebuvo, bet visvien, sako, Amerika nebūtų toleravus bent kokio panašumo Rusijos komunistui. Tai rodos buvo permenkos priežastys tam geram sumanymui palaidoti. Rodos jis dar nėra visai palaidotas. Gal jį būtų galima atgaivinti. Mums lietuviams, ypač mainieriams, tame sumanyme yra progos žymiai pagerinti savo gyvenimą ir net savo senatvę aprūpinti. Daugeliui WPA darbininkų geriau būtų dirbti ant farmos, kuri jiems valstybė įsteigtų. — Tai ir apie tai mes turime reikėti prisiminti ir Prezidentui ir kongresmanams ir senatoriams.

Naujoji Dalyba daug gerų įstatymų išleido darbininkų buvui pagerinti. Jie paliečia didesnę mūsų žmonių pusę — tuos, kurie dirba. Įstatymai mums gali būti tik tuomet geri, kuomet mes jais pasinaudojame. O darbininkams įstatymais pasinaudoti galima beveik išimtinai tik per savo organizacijas. Amerikoje dabar taip dalykai susidėjo, kad ateivių ir jų vaikų reikalus atstovauja ir gina industriniame gyvenime naujoji unijų sąjunga, vadinama C. I. O. Senoji unijų sąjunga butent Amerikos Darbo Federacija atstovauja ir gina išgalėjusius senuosius Amerikos amatininkus, kurie nenėčia ateivių. Be to Am. Darbo Federacijoj šiandien yra daug raketo ir savo narių išnaudojimo. Savo darbų rūšinis, savo palinkimais ir kaip ateiviai ar ateivių vaikai mes pritariame dabartinei C. I. O. veiklai. Šios unijų sąjungos pirminku yra J. Lewis, senas United Mine Workers vedėjas. Jam ilgai tarnavo ir dabar tebetarnauja mūsų buvęs prezidentas St. Gegužis. Su Lewisu artimai bendradarbiauja mums gerai žinomas S. Hillmanas, kilęs iš Šiaulių miesto Lietuvoj. C. I. O. unijų sąjunga stengiasi atsiekti ko tai panašaus i demokratiją Amerikos didžioje ir mažose industrijose, kurios iki šiol buvo perdaug autokratiškos. C. I. O. darbas vienok yra praktiškas, naudingas ne tik darbininkams, bet ir pramonėms, ir nėra vedamas pagal kokių nors užsienio šablonų. Tam darbu todėl labai pritaria ir prezidentas Rooseveltas. Nuo to darbo pasisekimo labai daug pri-

klauso ir daugelio mūsų SLA narių gerbuvys.

Jauni budami mes rūpinomės daugiausia savimi. Susilaukę vaikų, leidom juos i mokyklą, mažai težinodami ko jie ten mokinasi. Dabar mums tenka rūpintis mūsų suaugusiais vaikais, — kad jiems būtų gerai ir kad jie mūsų neužmirštų. Mes sielojamės, kad mūsų vaikai išaugę nutilsta nuo mūsų, užmiršta apie mus, ir paskesta plataus Amerikos gyvenimo bangose. Ne kartą dėl to nusiskundžiam.

Louis Adamie savo knygoj "My America" cituoja lietuvių ateivio laišką atsiųstą i FLIS, kaip imigrantų tragedijos išraišką. Tas lietuvis ateivis savo laiške rašė:

"Mano vaikai išaugo. Jie pabaigė mokslius, ir mokslas, kurį jiems davė Amerika, atėmė juos nuo manęs. Aš kalbu angliškai tik kaip nemokytas ateivis. Bet mano vaikai moka visokių slang išsireikšimų. Jie kalba kitioniškai, jie elgias kitioniškai, ir ateidami manęs atlan-kyti jie ateina vieni. Jie man nesako, kodėl jie neatsiveda savo draugų, bet aš pats nujaučiu kodėl. Jiems nēr ko bijotis. Aš nepadaryčiau jiems sarmatos. Bet ir jie patys žiuri i savo seną tėvą, kaip i žemesnį už save, kaip i ateivį, kaip i grinorių.

"Vienas mano nusiramimimas yra mano atsiminimai. Ir gal jums tai bus keista, i mano mintis pirmiausia ateina ne mano patyrimai Amerikoje. Ne, aš atsimenu mano jaunystės dienas, kurias aš praleidžiau toli Lietuvoj. Aš atsimenu dainas ir didelius žalius miškus... Gal but todėl, kad aš buvau tvirtas, kada apleidžiau Lietuvą, o dabar esu suvargęs senis. Ir miškas neatėmė mano sveikatos ir neatėmė nuo manęs mano vaikų."

Taip gal nusiskundžia ne vienas tėvas. Tačiau ir mūsų vaikams nelengva susirasti užvėją be savo tėvų ir savųjų. Vienan didmiesty jaunas lietuvis ad-

Kova su Mirtim

VIENAS svarbiausių Susivienijimo uždavinių yra kova su mirtim. Ne tik pačiame Susivienijime, bet visur, kur tik Susivienijimo nariai gyvena. Tiesa, kad Susivienijimo nariai mažiau miršta ir ilgiau gyvena už kitus, bet ir jų ligos ir gyvenimas priklauso nuo visų aplinkybių ir sąlygų, kuriose mus tenka gyventi.

Mikrobu jieškojimai, chemikai ir gydytojai yra suradę daug žmogaus gyvenimo ēdikų ir priešų. Jie surado daug ir būdų tiems priešams nugalėti. Gal dar daugiau ateity teks surasti ir tų priešų ir jų naikinimo būdų. Tačiau mokslininkų darbo vaisiai labai labai palengva tepasiekia žmonių minias.

Vien Amerikoje gal milijonių žmonių, mažų vaikų ir suaugusių, tenka mirti kasmet pirmą laiką — ne dėl to, kad nebuūtų būdų jų mirtį atitolinti, bet dėl to, kad žinomi mokslui būdai tų žmonių negali dar pasiekti.

Neturtas, skurdas ir valdžios nerupestis čia yra didžiausia kliūtis. Po to eina ignorancija, kuri dažnai esti neturto ir skurdo paseka. Čiepai ir serumai šiandien yra didžiausia apsauga nuo daugelio ligų ir mirties, kurią jos neša. Bet čiepijimas atlieka savo tik tuomet, kuomet jis yra vartojamas, kuomet jis yra prieinamas visiems, kuomet jis yra net priverstinas. Apsaugai nuo raupų reikėjo čiepyti visus žmones visur. Reikėjo net kovoti prieš ignoranciją čiepijimo priešų ir padaryti čiepijimą nuo raupų priverstinu. Tokiu būdu ta baisi liga tapo nugalėta — beveik visai.

Kovai su difterija turime apsaugantį ir išganingą antitoksiną. Didesniuose miestuose difterijos antitoksininį serumą sveikatos departamentai suteikia ir jėrškia veltui visiems vaikams, kurie tik suseraga difterija ar yra difterijos pavojuj. Tačiau dar tūkstančiai vaikų kasmet miršta Amerikoje nuo difterijos, nes daugybė kaimų ir mažų miestelių neturi jokių "sveikatos departamentų", neegzaminuoja vaikų mokyklose ir neturi iš ko dalinti antitoksiną veltui.

Pneumonija arba "plaučių uždegimas" yra baisi liga, nuo kurios šiandien dar miršta Amerikoje apie 100,000 žmonių kasmet. O vienok tai yra nepateisinama. Pneumonijos yra apie 30 rūšių ir tiek pat yra atrasta serumų, su kuriais galima apgalėti ligą daugumoj atsitikimų. Vargšai, kurie gyvena drėgnausoje ir tamsiuose butuose, daugiausia miršta nuo pneumonijos. Jiems pneumonijos serumai turi but suteikiami veltui. Tačiau net tokie geri sveikatos depar-

vokatas, čia gimęs, bandė plaukti i "plautį" Amerikos gyvenimą. Kad susirast sau klientų tarp "amerikiečių" — ir tai tarp "turtingų amerikiečių" — musų jaunuolis advokatas įsirašė i klibą U ir i X masonų kuopą. Įstojimo užmokėjo \$500 i klibą U ir \$100 i masonų kuopą. Tarp tų masonų pradėjo dairytis, jieškodamas tų turtingų amerikiečių, kurie tapę jo klientais. Susipažino su vienu, su kitu. Tai buvo kiti du advokatai, tokie, kaip ir jis. Tik vienas buvo lenkas, kitas žydąs. Jie jieškojo to pačio, kaip ir jis. Paskui jau jis pažino kokią pusę šimto brolių masonų. Ir kiekvienas buvo advokatas, ir kiekvienas jieškojo to pačio, kaip ir jis. Po to mūsų jaunuolis advokatas numojo ranka i tuos visus amerikiečius masonus, ir pradėjo advokatai duonos tarp savųjų. Tik jam gaila buvo tų \$600, kuriuos jis iš savo kvailumo išleido, dar gi gavęs tuos pinigus nuo savo mamos.

Mūsų vaikai Amerikoje nėra dar "seni" amerikiečiai, nors ir angliškai gerai kalba. Jie yra "nauji" amerikiečiai ir kaip tokie yra visur priimami, arba tikriau pasakius daug kur nepriimami. Musų vaikų vieta yra prie mūsų — ir mūsų Susivienijime ir mūsų unijoj ir dažniausia mūsų pačių išdirbtuose darbuose.

Ypač Susivienijimas duoda progos mūsų vaikams daug savo gyvenimo klausimų išrišti. Kuomet prie mūsų Susivienijimo prigulės visi mūsų vaikai, tai jie čia turės labai puikią draugiją, kurioj ras vieias kitam daug daugiau paramos ir užuojautos negu kokiose nors amerikoniškose organizacijose, visas jas i kruvą sudėjus.

Kad nebūtų mūsų gyvenimas taip tragingas, mums reikia savo vaikų — visus iki vienam — traukti i Susivienijimą. Musų Pažangos Vajųj šis sausio mėnuo yra Tėvų ir Sūnų vajeus mėnuo. Šiame mėnesyje kiekvienas tėvas turi prirašyti savo sūnų prie Susivienijimo.

tamentai kaip New Yorko miesto neįstengia to padaryti. New Yorko reguliariai kas savaitę numiršta nuo pneumonijos po 70 ar daugiau vargšų. Jeigu serumai būtų visur prieinami, mirtingumas nuo pneumonijos būtų sumažintas perpus.

Kovai su džiova šiandien turime tikrus budus, svarbiausius kurių yra pusės ar didesnės pusės plaučių uždarymas. Tiems budams vartoti reikia lignoninių ir kliniškų, kur neturtėliai rastų veltui pagalbos. Bet valstybės ir miestai šykšti tam pinigų. Todėl neturtėliai dar vis miršta tūkstančiais nuo džiovos. Tame pačiame New Yorke kas savaitę džiova atima po 70—80 gyvasčių, o neturėtų gauti nei pusės to.

Sifilis Amerikoje atima daugiau kaip 300,000 gyvasčių kasmet. Sifilis anksti pastebetas jau galima nugalėti. O vienok kova su sifilio mirtim dar tik prasidėjo. Taip pat vos dabar prasideda kova su vėžiu. Sunkiai gautas yra brangus serumas nuo "pasutiomo" (rabies), retai kur vaikai gauna serumo apsaugos nuo influenzos, daug motinų miršta gimdydamos, kur neturėtų mirti.

Visuose šiuose atsitikimuose kovai su mirčia mokslo jau yra rasti tikri ar beveik tikri ginklai. O vienok tų ginklų dar negali gauti milijonai neturtingų žmonių, ir turi mirti, kuomet turtingesni nuo mirties gali išsigelbėti. Tai yra vietinė ir federalės valdžios pareiga rūpintis ir nesigailint duoti pinigų, kad ir vargingiausių žmonių gyvastys būtų apsaugomos prieinamais mokslui budais. O mūsų pareiga yra nuolat priminti apie valdžios pareigą visiems mūsų aldermanams, atstovams, kongresmanams, senatoriams ir pačiam Suvienujų Valstijų Prezidentui. Susivienijimas čia turi už savo narius kalbėti.

Korespondentams ir bendradarbiams

TėVYNĖS redakcija neužtikrina niekam, kad talpins Tėvynėje tuos raštus, kurie jau yra tilpę kituose laikraščiuose. Nei korespondentai, nei kuopos, nei apskriviai negali tikėtis matyti Tėvynėje tokių savo raštų, kuriuos pirmiausia pasiunčia kitiems laikraščiams, o paskui tik Tėvynėi. Taipjau Tėvynėi nėra pageidaujami cirkuliai, kurie sykiu yra siunčiami visiems laikraščiams.

Skaitydami šį Puslapį, Prisidėsite Prie Kovos su Mirtimi

Nauji 1939 metai ir rezoliucija

Rašo
DR. SUZANNA SLAKIS.

ŠTAI ir nauji metai. Mes ir vėl pasiryžę savo būvį pagerinti. Bet tarp visų kitų rezoliucijų, skirkime keletą dalykų ir mūsų sveikatos naudai.

Nuo seniausių laikų sakoma: "Sveikata yra brangiausias turtas." Bet daugelis mūsų dar nebandome tą turtą taupyti, pagerinti ir gerai užlaikyti. Mažą naudą mums atnešę finansinė laimė, jei neturėtume geros sveikatos. Todel su šiais 1939 metais atkreipkime nors vieną akį pagerinimui savo sveikatos. Pasistengkime pakeisti visus nesveikus savo papročius ir naudokime geruosius:

1. Nevartokime per daug svaigančių gėrimų.
2. Per daug nerukykime.
3. Nevalgykim nesveiko maisto.
4. Gerkim ganėtinai vandens, išgeriant nors po 8 stiklus kasdien.
5. Daugiau bukime tyrame ore ir daugiau oro į savo kambarius įsileiskim ir visą namą nors sykį į dieną gerai išvėdinkim; miegokim prie atdarų langų — žiemą ir vasarą.
6. Kiekvieną dieną smagiai ir sparčiai pasivaikščiokim. O bevaikščiojant galėsime geriau tyro oro įkvėpti, kas suteiks kraujui geresnę cirkuliaciją ir suteiks smagų jausmą.
7. Gerai pasilsėkim ir kiekvieną naktį miegokim nors 8 valandas.
8. Tinkamai apsirengkim, sulig oro permainos ir neduokim kojomis bei rankoms atšalti.
9. Per daug nesiurpinkim ir visuomet užsilaikykim smagiai ir ramiai, nes su iširusiais nervais maža gero galim nuveikti, tik kitus suerzinti ir sau ligą įsivaryti.

Dabartiniais laikais yra daug nesveikųjų. Tai priežastis nervų tinklų. Kuomet buname labai pavargę ir nusilpę, tai negalime ir jokio svarbaus darbo veikti. Tuomet net nesveika ir valgyti. Maistas nebūna tinkamai sukramtytas. Nuryjama čielas ir todėl viduriai negali jo suvirškinti. O toks netikęs maisto valgymas yra nesveikas. Jis netik kad naudos neatneša, bet dar viduriuose pradeda puti ir visą kuną apsunkina ir nusilpnina. Tokiame atsitikime jau yra net geriau visai nevalgyti.

Retas kuris žmogus užtektinai geria vandens. Reikia nepamirškime, kad gamtos dovana. Reikia žinoti, kad mūsų kūnas susideda daugiausiai iš vandens. Ir dėl gero kūno veikimo reikia apie dviejų kvortų vandens kasdien. O juk nesunku tuos aštuonis stiklus vandens kasdien išgerti. Reikia du išgerti anksti išryto ir kitus du einant gulti. Kitus keturis tarp atsikėlimo ir gulimo — per ištisą dieną.

Tyras oras ir saulės spinduliai daug sveikatos suteikia. Žiemą mes per daug užsidarome vidury, kur prieina kvėpuoti. Oras sušyla ir esant jame dulkių pradeda dvokti. Tas suteikia priežastis daugeliui ligų. Nes mes nusilpame ir nę nepajuntame, kaip ligos bakterijos mus užklumpa. Tuomet pagauuname šaltį, o iš šalčio išsivysto influenza ir plaučių uždegimas.

Pradėkime naujus metus su tikrai geriais pasiryžimais daboti savo sveikatą. Jeigu jusų sveikata dabar nėra pergeriausia, pasistengkite ją pataisyti su pagalba gydytojo, kuris jums patars kas geriausia dėl jūsų sveiko užsilaikymo.

Turint gerą sveikatą, kiti dalykai gyvenime jau bus nesunku atsiekti. O pasižadėję saugoti savo sveikatą, šie metai tikrai bus tokie, kaip mes pasakome besisveikindami: **linksni ir laimingi.**

Akys ir akių higiena

Rašo
DR. SUZANNA SLAKIS.

Kaip smagu turėti sveikas akis ir gerą regėjimą! Rodos net visos pasaulis gražesnis ir žmonės malonesni. Bet vargštai tie, kurie negali regėti. O netekimas regėjimo yra visuomet yra paėjęs iš jų pačių kaltės. Ir nelaimingai jie visą gyvenimą praleidžia tamsoje...

Šiurpu žiūrėti ir graudu pagalvoti, kai be regėjimo gema kudikis, kuris to regėjimo netenka dėl užsikrėtimų ligos bakterijomis laike gimimo. Bet dabar tas neturėtų įvykti, nes valdžia priverčia gydytojus vartoti vaistus, kurie gemantį kudikį apsaugoja nuo tos ligos.

Bet yra ir kitos priežastys bei ligos, dėl kurių užgema akli ar vėliau netenka regėjimo visam gyvenimui.

Netekimas regėjimo yra liudnas žmogaus likimas. Todel mes turime rimtai rūpintis, kad apsaugojus savo akis, kad jos būtų sveikos ir geriau mums tarnautų.

Bet mes retai atkreipiame reikiamą dėmesį, kad savo akių neapsunkinome. O akys mums tarnauja nuo atsikėlimo iš miego iki atsigulimo vėl miegoti. Ir taip kasdien, per visą mūsų gyvenimą. Tos mūsų akys mums tarnauja geroje ir prastose aplinkybėse. Kaip mes akis nusilpniname prastoje šviesoje, arba žiūrėdami į didelę šviesą ar saulę! Ar kai žiūrime į visur blizgantį sniegą. O visur blizgant šviečiant, mūsų akys nesuvokia umai visus tuos blizgesius suimti ir dėl to

pavargsta. Tokiuose atsitikimuose galima vartoti tamaisiais stiklais akinius.

Bet labiausiai akis vargina tai skaitydami mažomis ar neaiškiais raidėmis spausdintas knygas ar laikraščius. Akys mums stengiasi parodyti, kas ten yra ir delto greit pavargsta. Skaitymui todel reikia turėti akių gydytojo pritaikintus akinius. O akiniai pataiso akių muskulų silpnumą, duoda mums progos geriau matyti ir akys taip nenuvargsta.

Yra daugelis būdų, kuriais mes patys galime savo akims pagelbėti.

Skaitytą spaudą ar raštą, reikia atsistėti prie geros šviesos. Šviesa turi būti nę iš priešakio, bet per kairįjį petį, iš šono.

Nereikia trinti akis dėl "geresnio matymo". Jeigu kas į akį įkrita, nereikia stengtis išimti akis trinant. Jeigu įkritusio daikto ašaros neišplauna, tai švariomis rankomis reikia paimti švarų-minkštą audeklėlį ar nosinukę ir, atidarius blakstieną, lengvai išbraukti. Bet jeigu taip darant, įkritęs daiktas neišeina, tai geriausia tą akį primerkti ir tuojau eiti pas gydytoją. Tai bus daug geriau ir sveikiau dėl akies ir paties žmogaus, kuriam ta akis priklauso.

Butų labai naudinga savo akis prisiziūrėti kas rytas ir vakaras taip, kaip mes jau esame išmokę savo dantis prisiziūrėti. Yra budai akis išplauti apsaugojimui nuo dulkių ir bakterijų. O butų labai naudinga, jei tai kasdien darytume. Dėl to reikia turėti akių stiklėlį, taip vadinamą "eye cup" ir padarius boric acid rūkšties vandenilio akis išplauti. Tai padaryti labai lengva. Vaistinė dėl to turi specialiai priręnto vandenio.

Sveika taipgi ir blakstienas išvakaro įtrinti vasalino, o ryte išplauti akis su drungnu vandeniu.

Skaitymas traukiny ir gatvėkary labai apsunkina akis. Vengkime tai daryti. Skaitymas serganciam yra labai nesveika ir neleistina. Tai kenkia sveikatai. Patartina apie tai pasiklausti gydytojo.

Jeigu gydytojas pataria nešioti akinius, reikia jo klausyti. Nepaklausius, pakenki savo akims ir bendrai savo sveikatai.

PASARGA. Nedėvėkite akinių, jei jų jums nereikia. Nepirkite akinių dėl gražumo ar blizgėjimo. Nepirkite akinių taipgi pirma jūsų akių išegžaminavimo. Akis jums gerai išegžaminuos akių gydytojas. Išegžaminavęs akis, gydytojas išrašys receptą, sulig kurio bus pritaikyta jums tinkami akiniai. Akinius jums pritaikys akulistas. Be jo akinių nepirkite. Akiniai, tai ne, bėle koks kitas daiktas, kurį krautuvėje nusiperkate. Akiniai turi tikti tiktai jums, o ne kam kitam.

Priziūrėkite savo akis gerai ir dažnai. Tuomet akys jums tarnaus gerai ir ilgai. Tuomet jūs busite smagesni, malonesni ir gyvenimas jums bus linksmesnis.

Kova su ta baisia liga — vaikų paralyžium

KEISTAI dabar gyvuoja žmonija. Kada blogieji žmonės rengiasi skieisti mirtį žmonėms — milijonams žmonių, — tuo pačiu laiku gerieji žmonės deda visas pastangas išgelbėti žmones nuo mirties ir brangią kiekvieną gyvastį. Agitatoriai, šnipai, visokių diktatorių garbintojai rengia kruviną karą žmonėms. Diktatoriai, laborantai, mokslininkai tyliai dirba, kad apsaugojus žmogų nuo ligų, kančių ir atitolinus mirtį. Vieni kovoja, kad mirtį paskleis. Kiti kovoja — prieš mirtį.

Yra viena liga, kurios iki šiol nenugalėjo mokslas. Tai yra vaikų paralyžius. Yra ligų, kurios skurdžius daugiausia pjauna, kaip pavyzdžiui džiova arba širdies reumatizmas. Bet vaikų paralyžius kankina ir pjauna lygiai turtingus ir neturtingus. Paskutinių 50 metų tyrinėjimai negalėjo surasti to mažyčio mikrobėlio, kuris tą ligą atneša. Pasisekė tik surasti kokių keliu tas mirties mikrobėlis į mūsų kūną įeina. Yra vilties bent kelią jam pastoti, jeigu jau jo pačio negalima sugauti. Jieškodamas to mikrobėlio ir kova su juo yra mums indonesnė ir svarbesnė už visų diktatorių pragaištingus šokinėjimus. Nes vaikų paralyžius yra baisi liga. Daugiausia vaikai ją gauna. Jeigu jie greit nenumiršta, jie tampa suparalyžuoti, dalinai arba visiškai nebegali vartoti kojų ar rankų, tampa paliegėliais visą gyvenimą. Tūkstančiai tų nelaimingų turi me Amerikoje. Jiems nėra pagalbos. Suaugusieji irgi tą ligą gauna, tik ne taip dažnai.

Išrodo, kad ta liga yra naujoviška. Senovėje apie ją nieko nežinojo. Ji buvo pastebėta apie 50 metų atgal. Gal pirmiausias jos daktarai nepažino. Bet dabar jos vis daugiau atsiranda. Amerikoje būna net vaikų paralyžiaus epidemijos, dažniausia pavasarį.

Pirmas ją pastebėjo Vokietijos kaulų daktaras Dr. Jokubas Heine, bet jis nemanė, kad tai būtų labai pavojinga liga, nes jis nematė, kad vaikai nuo jos mirė. Per daug metų jam teko matyti keliolika vaikų sergančių paralyžium. Pas vienus vieną ar abi kojas buvo suplonėjusios ir pamėlynavusios. Kitų rankos buvo nukibusios kaip virvelės. Treti buvo susirietę tarytum sutraukti į daiktą. Jis jų negalėjo pagydyti. Būndė šiaip taip kaulus sutaisyti.

1887 metais buvo pirmą syk pastebėta vaikų pa-

ralyžiaus epidemija Stockholmo mieste, Švedijoje. Tą "pirmą" epidemiją aprašė švedų daktaras Medin. Per vasarą tais metais Stockholme gavo vaikų paralyžių 44 vaikai. Trys mirė, kiti liko kentėti visą gyvenimą. Dr. Medin iškamantinėjo mirusiųjų kūnus. Rado, kad liga suėdė motorinius nervus apatinėje dalyje smegenų ir nugarkaulyje. Tai turėjo but kokio nors mikrobo darbas. Bet kur tas mikrobas?

To mikrobo ir šiandien tebejieškoma laboratorijose, bet jo nerandama.

Nematomas, kaip kokia giltinė, jis ateina ir suardo žmogų. Iš kur jis ateina? Per kur jis ateina? Kaip jis atranda kelią į žmogaus smegenis?

Nerasdami pačio mikrodo, daktarai, kaip kokie šnipai ar detektivalai, pradėjo sekti jo pasireiškimus ir kelius. Kitas švedų daktaras Ivar Wiekman visą gyvenimą atsidėjęs tyrinėjo vaikų paralyžių. Jis pastebėjo keistų dalykų. Neabejotinai liga buvo užkrečiama, bet toli gražu ne visi ją užsikrėsavo. Vieno šeimosnų tik vienas vaikas susirgavo, o kiti nesirgavo. Budavo ir kitaip. Sveiki vaikai atnešdavo ligą kitiems ir patys nesirgavo. D-ras Wiekmann sąžiningai pripažino, kad nėra jokio vaisto, kurs galėtų tą ligą kaip nors palengvinti.

Bet jeigu nėra vaisto gydyti, tai gal galima nuo tos ligos apsaugoti? Izoliuoti? Nepileisti sveikų prie ligonių? Bet nuo sveikųjų daug daugiau užsikrečiama negu nuo ligonių. O kaipgi visus sveikuosius izoliuoti? Negalima pažinti kuris iš sveikųjų nešioja tą ligą, o kuris ne. Koks tai bausis mikrobas.

1909 metais Viennos daktaras, Dr. Karl Landsteiner, atrado, kad ligą galima perduoti beždžionėms. Mirusio vaiko sugadintus nervus jis įčirkė į galvas dviem beždžionėms, ir tos greit apsirgo vaikų paralyžium. Ir mirė. Beždžionės mirė greičiau ir dažniau negu žmogus. Mirštancios beždžionės davė daugybę medžiagos tyrinėjimui. Bet su geriausias mikroskopais negalima buvo rasti to prakeikto mikrobo. Jis tur but yra mažesnis negu viena milijoninė dalis colio. To mikrobo įieškojo viso mokslo pasaulio laboratorijos: Marburge, Paryžiu, Viennoj, Rockefellerio Institute New Yorke, Californijoje. Bet iki šiol nerado.

Rockefellerio Institute Simonas Flexneris ir jo padėjėjas Povilas Lewis įčirkė mikrobo sugadintų nervų beždžionėms į nosis. Beždžionės mirė nuo vaikų paralyžiaus. Paskui jie įčirkė to pačio pritaistyto mikrobino skystimo tiesiai į beždžionių smegenis. Pasirodė, kad už kelių dienų tas mikrobis skystimas atsirado ir beždžionių nosyse, jau joms mirštant.

Tai buvo svarbus atradimas, bet laikinai jis liko nepastebėtas. Nes toj valandoj visos laboratorijos dar įieškojo serumo prieš vaikų paralyžių. Serumo įieškojimas nieko nedavė, o vaikų paralyžiaus epidemijos ėjo didyn. Didžiausia vaikų paralyžiaus epidemija Amerikoje buvo 1916 metais. 1935 metais New Yorko d-ras Wm. H. Park sugalvojo vietoje serumo čiapus nuo vaikų paralyžiaus. Bet Californijos mikrobų įieškotojas Ed. W. Schultz parodė, kad čiapai yra niekai. Jis įčiepjo beždžiones, paskui paleido mikrobino skystimo į jų nosis, ir beždžionės tuoj mirė nuo mikrobino skystimo. Schultzas įrodė, kad paralyžiaus mikrobai niekad nebūna žmogaus kraujui. Nervai ir smegenys yra vienutiniai jo duona.

Tas davė progos atsiminti arba vėl gryžti prie Flexnerio bandymų su beždžionės nosim. Atsiminta, kad uoslės nervai yra vienutiniai nervai, kurie yra visai nuogi, neapsaugoti, ir jie randasi giliai nosyse. Jeigu tas paralyžiaus mikrobas mėgsta tikiai nervus, tai jis tą nosų nuogą nervą ir susiranda, o per jį įeina į smegenis ir į nugarkaulį. Schultzas puolėsi prie tų nuogųjų plonučių uoslės nervų. Su savo padėjėju Gebhardt jis padarė šešioms beždžionėms operaciją. Per jų galvų kausus pradūrė skyles tiesiai prie uoslės nervų ir su elektriniu peiliu išdegino beždžionės tuos nervus. Vietoj nervų paliko tik maži gumburiukai. Operacija buvo gerai padaryta, nes visos beždžionės paliko gyvos ir sveikos. Jos buvo linksmos, tik jos visiškai nieko nebeužuoė. Jų uoslės jausmas tapo užmuštas ant visados.

Tai dabar Schultzas su Gebhardt paėmė tas beždžiones ir pripylė joms į nosis po didelę dozę vaikų paralyžiaus bausaus skystimo. Tuo pačiu sykiu pripylė to skystimo trim kitom beždžionėms, kurių nosys nebuvo taip pataisytos ir tebeturėjo uoslę. Už dešimt dienų tos trys beždžionės buvo ligos suėstos ir mirė. O kas atsitiko su kitom šešiom beždžionėm? Jos visos liko sveikutėlės sveikos, nes mirtis nerado kelią į jų smegenis.

Tai buvo didelis atradimas. Labai puikus laboratorijoj. Bet kas iš to? Argi dabar visiems žmonėms imsi ir išdeginti jų uoslės nervus, kad jie nieko per visą gyvenimą nebeužuoštų? O po to tas mikromas gal dar koki kitą kelią susirastų į žmogaus smegenis. Aišku, tas atradimas netiko žmonėms. Bet po jo neliko abejonės, kad tas nelabasis nematomas mikrobis įeina į žmogaus smegenis per uoslės nervus.

Dabar kilo klausimas ar negalima rasti būdą be nervų deginimo padengti tuos uoslės nervus kuo nors, kad per juos nebeįeity į smegenis mirties mikrobai. O kartu reikėjo neužmušti tų nervų, neatimti suuodimo jausmo ir nepadaryti kančių, ir atsiminti, kad tai vaikams labiausia tą "mediciną" reikės vartoti. Daugelyje laboratorijų beždžionėms vėl teko išbandyti ant

savo nosų visokių medicinų ir mirti. Daugeliui profesorių pritruko beždžionių ir pinigų, nes beždžionės brangios. Reikia mokėti po aštuonis dolerius už beždžionę. Daryta bandymų su pelėmis, nes pelės kainuoja tik po dešimtuką. Bet pelių nosys netiko bandymams. Tos nosytės mažos, labai jauslios ir tuoj sustinsta. Pelės nemoka dusuoti per burną, ir kai jos nebegali dusuoti per sutinusias nosis, tai jos užtrokšta ir padvesia.

Charles Armstrong, kurs dirba Suvienytųjų Valstijų Žmonių Sveikatos Tarnyboje, surado, kad alumi pakietina beždžionių nosų nervus ir per kelias dienas uždaro kelią mikrobams. Bet kada jis pabandė kelti syk silpnę alumą ant savo nosies, tai rado, kad nuo alumo pasidaro baisus perstėjimas ir kutenimas ir nosis išdžiusta. To jam negalėjo pasakyti monkės. Negerai. Armstrongas pabandė pikrišką (picric) rugščių, kuri karo laiku buvo vartojama sprogstančiai medžiagai daryti (vadinamai melinitu). Nuo tos rugšties jau nebe taip perstėjo nosyje.

1936 metais buvo didelė vaikų paralyžiaus epidemija Alabamos valstijoje. Ch. Armstrong nuvažiavo Alabamon su savo atradimais ir čia pirmą syk turėjo progos išbandyti juos ant vaikų ir suaugusių. Jis atvirai pasakė daktarams ką jis patyrė su beždžionėmis. Vartoti patarė pikrišką rugščių sumaišytą su alumu. Bet bandymas nebuvo pasekmingas. Nebuvo tiek daktarų ir slaugių, kad vaistus galima būtų įčirkėti į nosis visiems vaikams. Receptas buvo paduotas visiems žmonėms. Pačios motinos pirkosi vaistus ir švirkštes ir bandė apsaugoti nuo epidemijos savo vaikus. Bet daugumas jų nepataikė į uoslės nervus. Tik daktaras gali surasti kur tie nervai nosyje yra. Alabamos valstija neturėjo daktarų ir negalėjo daktarams užmokėti už jų darbą. Nėra abejonės, kad pikriška rugštis su alumu apsaugojo nemažai vaikų nuo vaikų paralyžiaus. Armstrongas rado, kad tarp tų vaikų, kuriems nosys buvo išteptos viduj jo vaistais, susirgimų buvo 30 nuošimčių mažiau, negu tarp kitų vaikų. Bet daugelis skundėsi, kad jų nosys pagėdė. Tai buvo pirmas vaistas apsaugai nuo paralyžiaus mikrobo, bet nepakankamai geras. Reikėjo įieškoti kito vaisto tarp įvairiausių chemikalų.

O tas reikškė, kad dar daugiau beždžionių turėjo pasiaukoti žmonijos naudai, o profesoriams reikėjo daugiau pinigų beždžionėms pirkti. Profesoriai pinigų gavo iš malonės mūsų prezidento Franklin D. Roosevelt, kurs buvo sunkiai sirgęs vaikų paralyžiaus liga, ir iki šiol tebėra liešas, ir labai užjaučia nelaimingas vaikų paralyžiaus aukas. \$240,000 buvo padalinta tarp dvilikos ar daugiau profesorių, kad jie turėtų iš ko beždžionių nusipirkti ir eksperimentus daryti. Prezidentas Rooseveltas įsteigė Vaikų Paralyžiaus Fondą, į kurį Amerikos piliečiai yra prašomi aukoti bent sykį į metus — Prezidento gimtadienyje, — idant parėmukovą prieš tą nematomą bausį žmonijos kankintoją, vaikų paralyžiaus mikrobą.

Garsus smegenų chirurgas Max M. Paet 1937 metais patarė vietoj pikriškos rugšties ir alumo vartoti zinko sulfatą (zinc sulphate) įčirkimui į vaikų nosis. Daktarai turėjo tą daryti su ilgomis plonomis švirkštelėmis. Pabandyta tai Michigano universitete. Bet vaikai spardėsi ir rėkė, kada daktarai bandė jų nosis. Blogai. Iš to nieko neišėjo, jeigu reiks tukstančiams mažų vaikų tokį čirkimą daryti. O zinko sulfatas tikrai buvo geresnis vaistas už pikrišką rugščių ir alumą. Nežiūrint į nepatogumus vienok 1937 metais Torontomieste, kada ten kilo vaikų paralyžiaus epidemija, penkiems tukstančiams vaikų buvo įšvirkšta zinko sulfato į nosis. Daktarai švirkštė, o slaugės laikė vaikus, kad nesispardytų. Po tiek vargo Michigano universitetas atrado, kad vaistą galima įleisti iki uoslės nervų su eferdino pagalba visai be tos baisios švirkštynės — tik paguldžius vaiką ant nugaros su užriesta nosim viršun. Kiek tai galvų turėjo dirbti, kad tokį paprastą dalyką atradus.

Su zinko sulfatu dabar jau galima patogiai apriinti vaikus ir apsaugoti juos nuo vaikų paralyžiaus kol dar tas mikrobas neįsikverbė į smegenis. Vienok ir tą norint padaryti, reikia, kad visa visuomenė būtų išjudinta. Milionams vaikų pavojaus valandoj turi but išteptos nosys ne vieną kart, bet po kelis syk. O kas tą padarys — be pinigų?

Brooklyno daktaras S. I. Klammer, dirbdamas su beždžionėmis, neseniai rado dar vieną vaistą — kokius tai "čiapus" iš petuitarinių liaukų ir adrefino. Tas vaistas sutraukia nosies vidaus minkštumą, ir beždžionės po to beveik nebesuserga vaikų paralyžium. Ant žmonių tas dar nebandyta.

Tai tiek yra laimėta kovoj prieš vaikų paralyžių.

Bet tai yra tik kovos pradžia. Dar daugybė klausimų neatsakyta. Dar pats mikrobas nesurastas. Dar nežinoma, kodėl devynios beždžionės iš dešimties užsikrečia ir suseraga vaikų paralyžium, kada joms duodama paralyžiaus sunkos, o žmonės laike epidemijos suseraga tik vienas iš tukstančių, vaikai-gi tik vienas iš 80. Kodėl žmogus yra atsparesnis tai ligai už beždžionę? Daug dar darbo reiks padėti ir daug milijonų dolerių pinigų išleisti kol ta kova bus laimėta.

(Visos žinios šiam straipsniui imtos iš knygos The Fight for Life, kurią šiais metais išleido garsusis Amerikos medicinos populizatorius D-ras Paul de Kruff).

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Mūsų visų privalumas SLA auginti nariais ir turtu

Susivienijimas, lietuvių tautybės organizacija, kuri yra viena iš skaitlingiausių narių ir turtingiausia, gali ilgai-ilgai išsilaikyti, jeigu veikėjai ir organizatoriai teiks naujų spėkų. Nuo pat įsikurimo, SLA visuomet buvo ir yra remiamas nuosirdžių lietuvių. Susivienijimo tvėrėjai dirbo, važinėjo ir agitavo. Daugumas jų tai darė ir savo lėšomis.

Kodel jie taip pasiaukodavo? Todel, kad mylėjo lietuvių ir savo organizaciją. Veikėjai ir organizatoriai važiuojo kad ir toli, kur tik sužinodavo, kad galima sukviesti ir suorganizuoti būrelį lietuvių.

Dabar SLA yra turtingas, teikia visokias dovanas ir premijas už prirašymą naujų narių ir prašo, kad organizatoriai prisidėtų su darbu. Žinoma, organizacinis darbas reikalauja tam tikro gabumo. Kalba turi būti apribota. Žmonės labai tēmija organizatorių atsilankiusį jį namus. Kada mūsų organizatoriai tvarkiai atlieka savo užduotį, iš to būna didelė nauda jiems patiems ir organizacijai.

Mūsų džiaugsmas, kad jau turime milijoninį išdą ir pusę milijoną skaitlių narių. Todel neprivalome susilaikyti nuo prirašinėjimo naujų narių.

Gerbiame, mes visi prisidėkime bent su koku darbu prirašinėjime naujų narių. Ka-

da SLA auga, tai yra didesnis Gerbiameji organizatoriai, šiame SLA Pažangos Vajuje rašykime kuodaugiau siai jaunimo, nes jaunimas yra organizacijos pamatinė ateitis.

Brangus lietuvių jaunime! Nepamirškite savo tėvų sukurto ir išauklėtos organizacijos.

Aš prašau 4-to apskrčio arba distrikto organizatorius:

Kodel jie taip pasiaukodavo? Todel, kad mylėjo lietuvių ir savo organizaciją. Veikėjai ir organizatoriai važiuojo kad ir toli, kur tik sužinodavo, kad galima sukviesti ir suorganizuoti būrelį lietuvių.

Dabar SLA yra turtingas, teikia visokias dovanas ir premijas už prirašymą naujų narių ir prašo, kad organizatoriai prisidėtų su darbu. Žinoma, organizacinis darbas reikalauja tam tikro gabumo. Kalba turi būti apribota. Žmonės labai tēmija organizatorių atsilankiusį jį namus. Kada mūsų organizatoriai tvarkiai atlieka savo užduotį, iš to būna didelė nauda jiems patiems ir organizacijai.

Mūsų džiaugsmas, kad jau turime milijoninį išdą ir pusę milijoną skaitlių narių. Todel neprivalome susilaikyti nuo prirašinėjimo naujų narių.

Gerbiame, mes visi prisidėkime bent su koku darbu prirašinėjime naujų narių. Ka-

Ohio. Žinoma, apskrčio komitetui ir buvo nemalonu skintis su savo bendradarbe.

I Sabaliauskaitės vietą išrinkta Marijona Zdanienė, o i Zdanienės vietą, i parengimų komisiją, prie sunkaus darbo, buvo pakinkytas Povilas Dargis.

Sekamas apskrčio pusmetinis suvažiavimas nubalsuota visais balsais prieš vieną laikyti New Kensingtone. Reiškia, gegužio mėnesį suvažiavimas bus New Kensington, Pa.

Atsistojimu vienos minutės buvo paremti visi SLA mirusieji nariai.

Baigiant reikia pasakyti, kad šis suvažiavimas ėjo tikrai frernalizmo dvasioje ir be jokių užsivarinėjimų.

Po suvažiavimui vietinė SLA 40 kuopa buvo surengus vakarienę ir visi svečiai ir delegatai buvo gerai pavaišinti ir viki gražiai pasilinksmino.

S. Bakanas.

Chicagiečių pasiryžimas

Pasižadėti, nutarti ar rezoliuciją išnešti, tai yra vienas dalykas. Bet nutarimą, pasižadėjimą ar rezoliuciją išpildyti, tai jau suvis kitas dalykas.

Kiek kilnių, tikslų ir garbingų rezoliucijų, nutarimų ir pasižadėjimų žlugo, tai dievai vieni tegali žinoti, o ne man, mirtinam žmogui, tai suskaityti. Kadir SLA Seimuose padaryti nutarimai ir iškilmingi pasižadėjimai, nespejus gerbiameis delegatams sugrįžti namo iš Seimo jau budavo išgaravę iš omenės. Tie kilnių, tikslių ir garbingų nutarimai užmiršti guli ant lentynų sudėti ir apdulkėje. Mat nebuvo kam apie juos priminti.

SLA 40-tas Seimas padarė pakeitimus: vyriausią organo Tėvynės slaugę paliosavo nuo pareigų ir naują pasamdė. Nauja slaugė energingai stvėrėsi gaivinti užliuluotus, užmigdytus kilnius, tikslius ir garbingus nutarimus bei iškilmingus pasižadėjimus. Ir tai mūsų naujai slaugei sekasi. SLA toji didžiulė šeimyna kas kart ją daugiau ir daugiau pamylė ir be pasipriešinimo klausio ir noriai pildo jos įsakymus.

Štai distrikto 15-tas stvėrėsi rimtai iš peties ir nuo širdies padvigubinti savo distrikto kuopose narių skaičių. Tą patį daryti pasekė ir kitų distrikto organizatoriai. Pradėjo Chicagoje tikra Pažangos Vajaus rugiapūtė. Nėgana to. Jau susiinteresavo ir atskirios draugystės ir klubių, kurie nori įstoti incopore ir tapti SLA nariais. Čia prasi-dėjo taipgi klegėsis, judėsis organizuoti prie SLA skautus ir skaites. Chicagoje jau surasta abiejų lyčių po 4 lyderius, kurie turės vadovauti skautų ir skaučių grupėms.

Dr. A. L. Graičunas, Distr. 15 gen. organiz.

SLA 7-to apskrčio 50-to suvažiavimo protokolas

SLA 7-to apskrčio 50-tas suvažiavimas įvyko lapkričio 27 d., 1938 m., Cristal Ballroom svetainėje, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa.

1. Suvažiavimą atidarė apskrčio pirmininkas, M. Kupris pirmą valandą po pietų.

2. Mandatų komisijon pirmininkas paskyrė A. Miliauska, F. Staškuną ir B. Asadauską.

3. Maršalka paskirtas S. Jakucionis.

4. Kol mandatai buvo tvarkomi, pirm. pakvietė kelis žodžius pratarė seną SLA veikėją M. Podolską ir buvusį L. A. vice pirmininką V. Kamarauską.

5. Mandatų komisija pranešė, kad mandatai priduoti atstovų nuo 18 kuopų; atstovų 46 ir 7 apskr. valdybos nariai.

6. Delegatams prie vardausko ženkleliu prisegti pakviesta p. V. Balitienė.

7. Delegatai dalyvavo nuo šių kuopų:

1 kp., Edwardsville, Pa.: V. Kamarauskas, V. Balitienė, J. Burdulis, J. Tamelis;

5 kp., Plymouth, Pa.: J. Rimavičius ir A. Dafurkevičius;

116 kp., Maltby, Pa.: Kazys Yanauskas;

203 kp., Sebastopol, Pa.: Juozas Maceina ir Pranas Stačkunus;

230 kp., Wanamie, Pa.: Jurgis Jencara;

246 kp., Plymouth, Pa.: K. Gaidžiūnas, P. Kubilius ir P. Stankunas;

291 kp., Sweet Valley, Pa.: Jonas Nienius ir Mat. Podolskis;

8. Protokolas praėjusio suvažiavimo skaitytas ir priimtas be pataisymo.

9. Skaityta protokolai penkių apskrčio valdybos posėdžių. Protokoliai užgirti.

10. Išdavė raportus, paeiliui, visi apskrčio valdybos nariai. Raportai priimti. Apskrčio izdo globėjų raportai priimti.

11. Atsistojimu pagerbta mirusi SLA 6 kuopos sekretoriaus J. Katiliaus žmona, didžiausios SLA šeimos narė, a. a. Katilienė.

12. Nutarta, kad jei atsitiktų mirtis apskrčio valdybos nario šeimoj, o miręs asmuo būtų buvęs SLA nariu, tai apskrčio valdyba turi pasirūpinti pasiųsti gėlių ar piniginę auką, sulig nuožiuos.

13. Komisija, kuri buvorinkta veikti bendrai su kitų draugių komisijomis, gelbėjimui lenkų užpuiltos Lietuvos, raportą išdavė komisijos nariai M. J. Kvietkus ir V. Botyrius. Kadangi šio reikalo užmanytojų Lietuvos gelbėjimui tikslas buvo neiškus, todel apskrčio komisija iš šio veikimo pasitraukė. Komisijos raportas priimtas.

14. Delegatas M. Podolskis siūlė, kad apskritis didesniai lietuvių pašalymui rengtų bent didesniuose miestuose daugiau pramogų. Patarė susistarti su broliais Motužais ir rengti Lietuvos filmuotų paveikslų parodymą. Reikalą besvarstant paaiškėjo, kad toki parengimai pageidaujama rezultatų neduoda, todel šis klausimas atpuolė. Palikta apskrčio valdybos nuožiurai kitokių pramogų surengimu pasirūpinti.

15. K. Arisonas įnešė, kad apskritis papirkty papigintomis kainomis SLA išleisty knygų. Kadangi šį klausimą S. L. A. Pildomoji Taryba nesvarstė ir knygoms kainų nenustatė, todel reikalas paliktas sekančiam suvažiavimui.

16. Delegatas V. Kerševičius paaiškino, kad SLA 39 Seimas, Cleveland, Ohio, 1936 m. uždraudė skolinti SLA pinigų ant "mortgage" Illinois valst., nes jei prisieina šioj valstijojej namus SLA nuosavybėn perimti, tai Susivienijimui per daug nuostolio pasidaro. Pastarame Pildomosios Tarybos suvažiavime tas suvaržymas nuimta. Nutarta protestuoti prieš tokį Pildomosios Tarybos tarimą, jei ištikro Seimo nutarimą sulaužė. Kuopoms protesto rezoliucijas parūpins apskrčio valdyba.

RED. PASTABA. — Šis protokolo punktas duoda pavyzdį, kaip apskrčio suvažiavimas gali kartais iškrypti iš apskrčio privalomų darbų, svarstyti tą, ko nežino, ir tuo nieko gero nesuteikti nei kuopoms, nei apskrčiai, nei Susivienijimui. Brolio V. Kerševičiaus paaiškinimas buvo klaidingas, nes nei Clevelando seimas nei koks kitas seimas neuždraudė skolinti SLA pinigų ant morigijų Illinois valstijojej, nei kokių kitų valstijojej, kur randa si Susivienijimo narių turinčių savo namus ir prašančių pasukolos ant savo namų sekuracijos. Ant kokie namo duot ar neduot paskola, tą ne kuopos gali spręsti ir ne apskrčiai, o tikslai Pildomoji Taryba. Jeigu

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

kitaip būtų, tai mes atsidurtume tokioj betvarkėje, kad Susivienijimas neilgai teišliktų gyvas. Susivienijimo tvarka yra demokratinė arba reprezentativė, kas reiškia, kad Susivienijimas valdosi ir tvarkosi per savo išrinktus valdininkus arba viršininkus, bet tas nereiškia, kad Susivienijimo tvarka yra anarchistinė, tai yra, be jokios centralinės valdžios, kur kiekvienas elgtųsi kaip valdininkas ar viršininkas, nežiurint ar jis yra išrinktas ar ne.

17. Svarstyta SLA Centro kėlimo klausimas. Prie tos progos perskaityta Luzerne County teisėjo nuosprendis, kad SLA Centrai vietą tik šioj valstijojej esančių kuopų didžiū balsų gali nuskirti, suprantama šioj valstijojej. Įnešimas Centro kėlimą balsuoti už New York, pataisymas už Wilkes Barre, Pa. Didžiū balsų prieš tris, nutarta balsuoti už Wilkes Barre, Pa., kur ir dabar oficialiai SLA. Centras randasi. Apskrčio valdyba ir p. V. Kamarauskas įgalioji būti sargyboje ir jei rasis galimybė, tai SLA Centro raštinės kėlimui pasipriešinti. Šio reikalo vykdymui, kokios lėšos susidarys, jas padengti iš apskrčio izdo.

RED. PASTABA. — Pastaroji tarimo dalis kalba apie įgaliojimą būti "sargyboje" ir jei rasis "galimybė" Centro ir raštinės kėlimui pasipriešinti ir "pasipriešinimo" lėšas apmokėti iš apskrčio izdo. Ką toks tarimas numato — tai ne visai aišku. Bet tur but čia norėta pareikšti noras "priešintis" Centro kėlimui, nežiurint j tai, kokios bus balsavimo pasekmės ir nežiurint j tai, kaip tą išspręs Pildomoji Taryba, kuri turi įstatymų jai duotą pareigą ir galią tokį klausimą spręsti. Tokiaime atsitikime tas noras priešintis yra noras priešintis demokratinėi Susivienijimo tvarkai ir pastatyti vieno apskrčio norą virš viso Susivienijimo noro. O tai jau yra anarchistiškas noras, ir toks neprivalėtų tapti pasiryžimu. Panašiams anarchistiškiems norams ir pasiryžimams nei vienai mūsų kuopai nepridera pasiduoti. Viens visame kame reikia eiti tikslai konstitucijiniai keliais mūsų konstitucijoj numatytus, o niekad nedasilieiti nei anarchijos nei revoliucijos. Centro kėlimo klausime Pildomoji Taryba turi būti pasipriešinti.

RED. PASTABA. — Šis protokolo punktas duoda pavyzdį, kaip apskrčio suvažiavimas gali kartais iškrypti iš apskrčio privalomų darbų, svarstyti tą, ko nežino, ir tuo nieko gero nesuteikti nei kuopoms, nei apskrčiai, nei Susivienijimui. Brolio V. Kerševičiaus paaiškinimas buvo klaidingas, nes nei Clevelando seimas nei koks kitas seimas neuždraudė skolinti SLA pinigų ant morigijų Illinois valstijojej, nei kokių kitų valstijojej, kur randa si Susivienijimo narių turinčių savo namus ir prašančių pasukolos ant savo namų sekuracijos. Ant kokie namo duot ar neduot paskola, tą ne kuopos gali spręsti ir ne apskrčiai, o tikslai Pildomoji Taryba. Jeigu

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

68 kp., Lee Park, Pa.: Pranas Bukantis, Antanas Navikas ir Kazys Maščinskas;

79 kp., Inkerman, Pa.: Simon Jakucionis ir Jonas Lukomas;

110 kp., Plains, Pa.: Martinas Baguška, Juozas Montvilas ir Antanas Mikėlonis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Kiguolis, V. Magdalinskas, A. Adomaitis ir K. Magdalinskas;

moji Taryba galės elgtis tik taip, kaip Pennsylvanijos valstijos statusas ir apdraudus departamento reguliacijos reikalauja. Prie reikalaujamos procedūros prisikabinti nebus nei mažiausios galimybės.

18. Narys SLA 110 kp., A. Mikėlonis, buvęs sunkiai sužeistas, įteikė prašymą, kad apskritis jį sušelpų, nuperkant tikiety balius, vietinio klubo jo sušelpimui rengiamo. Didžiū balsų nutarta nupirkti tikiety už \$10.00.

19. Sekant suvažiavimą nutarta laikyti šioj pat vietoj, Wilkes Barre, Pa.

20. Apskrčio valdybon akلامacijos budu išrinkti tie patys: pirm. M. Kupris, vice pirm. A. Sueta, sekr. J. Maceina, izdin. A. Galinskas, izdo glob. S. Žukauskas ir J. Katilius, organiz. V. Kerševičius.

21. Pirmininkas praneša, kad delegatai tuojau po posėdžio bus pavaišinti skaniu Lietuvos kumpio užkandžiu. Vakarėnė daug reikmenų sudovanojo vietiniai biznieri.

22. Izdo globėjai priduoja sutvarkytus tikiety leidžiamų išlaimėjimui \$50.00. Tikiety traukimui pakviesta delegatė Andžiulaitė.

Pirmas laimėjimas \$25.00 teko A. Brussock, 385 Main Street, Kingston, Pa.; antras \$15.00 Edward Gibavicz, 95 Meyers Street, Edwardsville, Pa.; trečią \$10.00 laimėjo Romayne Galinskas, 15 Meade Street, Sebastopol, Pa.

23. Apskrčio piniginė apyskaita.

Iplaukos:

Apskr. izde buvo ---- \$308.01 Lietuvos paskolos bonas 100.00 Lietuvos paskolos bono nuomintis ---- 5.00 Banke nuomintis ---- 2.99 Išvažiavimo ir išlaimėjimo pel

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPSIO

"NAUJI METAI, nauji laipai". Tas reikią, kad atėjus naujiems metams, ateina ir nauji darbai. O tu darbu pas mus yra daug, ypač mūsų Susivienijime. Visų pirma šiuo metų mūsų darbu bus Tėvų ir Sunų vajas, kuris tęsis per visą sausio mėnesį. Laikė to vajas tėvai turės prie SLA prirašyti savo sunus, o sunus — savo tėvus.

GERIAUSIA kiekvieno SLA nario šiuo metų rezoliucija bus ši: Aš atliksiu savo SLA pareigą — prirašysiu prie Susivienijimo bent vieną narį.

KALĖDINĖ savaitė buvo gausi lietuvių brolių ir seserų pasiryžimu prisirašyti prie mūsų Susivienijimo. Tą savaitę mūsų organizatoriai prisitūnė net 78 aplikacijas. Ta savaitė buvo gausi ir mažamečių, kurių net 12 pareiškė pageidavimą prie Susivienijimo prisirašyti.

LAIMINGIAUSIA Kalėdų savaitė buvo SLA 30 kp. organizatoriui, broliui V. A. Kerševičiui, kuris pripildė septynių suaugusių ir šešių mažamečių aplikacijų. Matyti, kad brolis Kerševičius rengia didelę kontr-ataką broliui C. K. Pikieliui.

JAU DAUGELIS kuopų nutarė laike Pažangos Vajaus narius priimti tik už pusę įstojo. Tai didelis palengvinimas dabar j tas kuopas prisirašyti.

MUSŲ SENASIS veteranas, nenuilstantis darbuotojas, brolis Dr. Graičunas, ir pats dirba ir kitus ragina dirbti. Šiame Tėvynės numery jis sako, kad Chicago lietuviai yra vadovaujanti lietuvių grupė. Ką Chicagočiai veikia, su tokiu veikimu juos ir kiti Amerikos lietuviai paseka. Brolis Graičunas šiuo tarpu Chicagočiams siūlo šiuos nesunkius darbus nuveikti: 1. Padvigubinti SLA kuopas narių skai-

čiumi; 2. Suorganizuoti keletą skautų ir skautų grupių; 3. Įsteigti nors porą gerai sutvarkytų lietuvių kalbos mokyklėlių. That's all!

BROLIS DUDONIS, iš Akron, Ohio, prirašė prie SLA savo tris sunus: Jokubą, Andrių ir Joną. Jie visi jauni — nuo 20 iki 24 metų amžiaus. Prirašęs sunus, tėvas pasakė: "Lai jie priklauso ir darbuojasi Susivienijimo gerovei. O mes, seniai, galėsime pailsėti". Kad daugiau tokių tėvų būtų! Bet gal jų nemaža atsirastų laike Tėvų ir Sunų vajas mėnesio, kuris prasidėjo su sausio pirmą dieną.

LIETUVIŲ kalbos mokyklėlis Conn. valstijos kuopose, po priežiūra SLA ketvirto apskrįčio, gražiai veikia. Jose jaunuoliai netik mokosi lietuviškai skaityti, rašyti ir kalbėti, bet ir lietuviškų dainų. O taipgi tie mokiniai surengia ir pramogėles, kuriose gražius programus išpildo. Viena tokių pramogėlių neseniai įvyko New Haven, Conn. Ja visi pasigėrėjo.

NEW HAVEN, CONN., S. L. A. 142 kuopoje yra daug muzikantų. Ir štai: brolis A. Pilvelis griežia net kelis muzikalius instrumentus, Silkus — smuikininkas, K. Blažaitis — vargonininkas, J. Čeponis, A. Žimkus, V. Kripaitis, S. Gailunas griežia koncertina ir skambina pianą. Tai bene muzikališkiausia kuopa visame mūsų Susivienijime. Tai mat kodel ten dažnai surengiamos gražios parangos, kuriuose pačių narių sudarytos orkestrės lietuviškus ir amerikoniškus šokus smagiai pagriežia.

SESUO ST. MASYTĖ, iš Detroit, Mich., yra nepaprasta asmenybė. Tai neapsakomų gabumų ir neišsemiamos energijos lietuvių, kuri dar jauna budama jau yra daug nuvei-

kusi ir dar daugiau tikisi nuveikti. Apie ją gražiai aprašo sesuo M. Kemšienė, distrikto generalė organizatorė. O ši gabioji mūsų sesutė, St. Masytė, atateko SLA 352 kuopai, prie kurios dar neseniai prisirašė.

DAUG teisybės brolis A. Birietas pasako šiais žodžiais: "Nuo pat įsikurimo SLA visuomet buvo remiamas nuosirdžių lietuvių. Susivienijimo tvėrėjai dirbo, važinėjo ir agitavo. Daugumas jų tai darė ir savo lėšomis. Kodel jie taip pasiaukoję? Todel, kad mylėjo lietuvių ir savo organizaciją. Veikėjai ir organizatoriai važiojo kadir toli, kur tik sužinodavo, kad galima sukviešti ir suorganizuoti burelių lietuvių. Dabar SLA teikia visokias dovanas ir premijas už prirašymą naujų narių ir prašo, kad organizatoriai prisidėtų su darbu".

KALĖDŲ savaitėje šie broliai ir seserys pareiškė norą prie SLA prisirašyti: Philadelphia, Pa., 10 kp. — J. Čeledinienė, L. Čeledinas, P. Satinsky, P. Tamulis; Minersville, Pa., 13 kp. — V. Ballita; Westville, Ill., 18 kp. — O. Misunienė, C. Eringienė, A. Godeliauskienė; Shenandoah, Pa., 23 kp. — V. Yogenė, O. Dereskevičienė; Scranton, Pa., 30 kp. — J. Sakevičius, S. Grigaitis, P. Zaleskis, P. Kraul, J. Paukštis, J. Vilkaitis, J. Paskevičius; Chicago, Ill., 36 kp. — H. Puniška, G. Šukys; Brooklyn, N. Y., 38 kp. — A. Deidat, K. Šaltonienė, N. Kraučūnas, J. Karpis, J. Zeidat; Grand Rapids, Mich., 42 kp. — A. DuByn, E. DuByn; Portage, Pa., 48 kp. — V. Vengras (persikėlė iš vaikų skyriaus); Binghamton, N. Y., 50 kp. — A. Kaminsky, J. Mačys, A. Navalnas; Bridgeport, Conn., 51 kp. — A. Dulbienė;

Chelsea, Mass., 53 kp. — A. Lucas, J. Keslerienė; Worcester, Mass., 57 kp. — J. Prantaitis; Chicago, Ill., 63 kp. — E. Lazinskiene; Rockford, Ill., 77 kp. — A. Naujokienė, S. Kisielienė; Seltzer, Pa., 132 kp. — F. Adukaitis, O. Adukaitienė, M. Adukaitienė; Philadelphia, Pa., 135 kp. — J. Sprindis; Saginaw, Mich., 144 kp. — A. Raudžiuvienė; Brooklyn, N. Y., 152 kp. — A. Stanulis; DuBois, Pa., 153 kp. — K. Judzilo; Benton, Ill., 156 kp. — J. Gayauski; E. Vandergrift, Pa., 165 kp. — A. Juškaitienė; New Kensington, Pa., 192 kp. — R. Daugerdas, K. Vaitkienė; Pittsburgh, Pa., 195 kp. — C. K. Pikielė (persikėlė į aukštesnį apdraudimo laipsnį), J. Pangonis, G. Keller, F. Lucas; Akron, Ohio, 198 kp. — A. Muckus, M. Muckienė; Manchester, Conn., 207 kp. — M. Chemerka; Amsterdam, N. Y., 272 kp. — B. Bandzevičius; Linden, N. J., 285 kp. — J. Buzunas, J. Bartusevicius; Danbury, Conn., 306 kp. — P. Karužas, A. Karužienė; McNaughton, Wis., 341 kp. — P. Yonkus; Detroit, Mich., 352 kp. — F. Miskevičius; Pittsburgh, Pa., 353 kp. — G. Sanda; Collinwood, Ohio, 362 kp. — J. Vaina. Mažamečiai: Minersville, Pa., 13 kp. — J. Šmulskis, A. Kupstaitis, F. Kupstaitis, J. Šmulskis; Scranton, Pa., 30 kp. — J. Paskevičiūtė, A. Paskevich, R. Paskevich, E. Paskevich, P. Paskeviciūtė, J. Paskevich; DuBois, Pa., 153 kp. — V. Judzilo; Pittsburgh, Pa., 195 kp. — F. Stroga. Tai tik per vieną Kalėdinę savaitę.

buti organizatorių arba priduoti neprigulinčių prie SLA žmonių pavardes ir antraštas bile vienam iš organizatorių: Justinui Miščikui, 10218 Yale Ave.; Juozui P. Yuraitiui, 13625 Thornhope Rd., Jonui Brazauskui, Ant. Praskevičiui ir Pijui Ziuriui.

Šiuomi linkiu visiems SLA nariams laimingų Naujų Metų.

J. P. Yuraitis, SLA 14 kp. organiz.-raš.

New Haven, Conn.

Nepaprasta pramoga gražiai pavyko

Po iniciativa SLA. 142 kuopos, čia veikiančioji lietuvių kalbos mokykla surošė kultūrinę pramogą gruodžio 4 d., Liet. Namų B-vės svetainėje. Pramoga nepaprastai įdomi tuo, kad filologijos daktaras J. Rimavičius davė paskaitą temoje: "Kas yra filologija", išaiškindamas, kad filologija nėra vien kalbų mokėjimas; filologija siekia kur kas giliai ir plačiau, paliečiant archeologiją, geologiją ir senovės istoriją. Gerb. Rimavičius išaiškino kaip, pagal filologijos mokslą, surandama tautų giminingumas, kaip kuri tauta nuo kurios pasiskolinusi yra kokių žodžių. Pabrėžė, kad lietuvių kalba yra senoviskiausia iš visų Europos kalbų ir kaip tokią yra įrankis mokslininkams arba raktas į senovę.

Prieš paskaitą ir po paskaitos buvo išpildyta per lietuvių kalbos mokyklos mokinius gražūs muzikali programos, kurį vedė liet. kalbos aukštesniojo skyriaus mokinė p-lė K. Giedrimitė, taisyklingai lietuvių kalbą vartodama. Pirmiausia, p-lei A. Žimkiutei pianu akompanuojant, aukštesniojo skyriaus mokiniai sudainavo keletą gražių lietuviškų dainelių, tarp kurių "Vilniaus Kalneliai". Tai visiems labai patiko. Pirmojo "skyriaus" mažai vaikučiai sudainavo: "Tupi gaidys ant pat kraigo". Girdėjau, kad muziką ir gražias dainas parupino Dr. J. Rimavičius. Apart dainų buvo deklamuoja, klausta ir atmintina mįslė, skambinta pianu (ką labai vykusiai atliko pp. M. Vokietaitis sunus), griešta smuiku, sulota dialogas "Čigonas ir lietuvis", ką išpildė p-lė A. Žimkiute ir Virgilijus Vokietaitis. Ant galo visiems sustojus sugiedota Lietuva Tėvynė Mūsų. Tuo ir užsibaigė įdomus ir gražus programos.

Vėliau visi suėję į bufeto salę užkandžiavo ir vaišinos. Su visais drauge maišėsi mokytoja p-lė O. Lisajūtė ir Dr. Rimavičius. Visi gėrėjos p-lės Lisajutės darbo vaisiais, kuri palyginant per tokį trumpą laiką galėjo savo mokinius išmokyti taip gražiai lietuviškai dainuoti ir tokių gražių dainų. Šiai gražiai pramogai daugiausia darbo ir rūpesčio įdėjo M. Vokietaitis, liet. kalbos mokyklos kom. pirmininkas. Jam gelbėjo M. Kvaratiejus, J. Švilpa ir kiti.

Daug muzikantų

Mūsų SLA 142 kuopa tikrai yra muzikališka, nes pas mus kas kelintas narys yra muzikantas. Visų šio miesto mokyklų fizinės kultūros instruktorius yra p. Al. Pilvelis, kuris griežia ant keliolikos instrumentų. Pp. J. Šilkų sunus, kuris antri metai lanko kolegiją New Britaine, griežia smuiku. Gal but seniausias šios kuopos narys K. Blažaitis griežia vargonais. Pp. J. Čeponis, A. Žimkus, V. Kripaitis, S. Gailunas griežia koncertina, o J. reikalingas atsitinka, tai ir pianą skambina. Kada kuopa rengia kokią pramogą, tai mums apie muzikantų nereikia rūpintis: suėję patys nariai sudaro orkestrą ir kai užgriežia, tai net ir sunkūs kunai ima lengvai suktis.

Daugiausia mūsų kuopos suorganizuotos pramogose iki šiol savo muziką visus linksmino kuopos pirmininkas J. Čeponis, grodamas koncertina. Jam bugnu pritardavo kitas veiklus kuopos narys, A. Žimkus. J. Dičkienė.

Terre Haute, Ind.

Iš SLA 46 kuopos susirinkimo

SLA 46 kuopos susirinkimas buvo 4 d. gruodžio, Lietuvių Auditorium, 8-th ir Blaine Sts. Nors ir buvo pranešta per atvirutes, kad nariai atsilankytų skaitlingai į susirinkimą, kur bus renkama valdyba, bet mažas skaitliu narių atsilankė. Mūsų kuopa nėra labai skaitlinga nariais, nes anglų kasykloms užsidarinėjus, daug šeimynų išsikraustė iš mūsų miesto kitur įsiekodami darbo. O kitas dalykas, tai keli nariai numirė, o naujų narių daugiau nesiranda iš kur prirašinėti. Senesnių žmonių daugiau nesiranda čionai, o jaunesni labai ištautėje. Kada prisieina pakalbinti kokį jaunuolį prisirašyti prie mūsų kuopos, tai pasako: "Aš nemoku gerai lietuviškai kalbėti". Gaila, kad tėvai priklauso prie SLA, o nesistengia savo vaikų išmokyti lietuvių kalbos ir prirašyti prie lietuviškos organizacijos.

Susirinkime priėjus prie rinkimų naujos valdybos, pirminkas pranešė, kad pasirinkti tinkamą valdybą ateinančiam metui. Buvo svarstyta ir pasiklausyta, kad ta pati valdyba pasilikty, nes dabartinė valdyba atlikusi savo užduotį gerai pereinamais metais.

SLA 46 kuopos valdyba 1938 metų ir 1939 m.: pirm. S. Pluskevičia, vice pirm. J. Skripkiunas, fin. rašt. V. Povilaitis, užrašų rašt. J. Benilius, išdin. A. Zaikauskas, maršalka A. Jaskauda, organiz. J. Benilius, korespondentas V. Povilaitis, dr. kvotėjas Dr. J. Garigus.

Juozapas Benilius, SLA 46 kp. užrašų rašt.

McNaughton, Wis.

SLA 341 kuopa gauna naujų narių

Gerbiamieji broliai ir sesutės, nepamirškite, kad dabar eina Pažangos Vajaus. Dirbkime visi išsijusę, kad tuo laikotarpiu kodaugiau narių prie mūsų organizacijos prirašyti. Ypač turėtų gerai padirbėti tos kolonijos, kur gyvena tukstančiai lietuvių, prie SLA dar nepriklausančių. Bet kol kas dar nesimato, kad didelės kuopos pralenktų mažesnes narių prirašyme.

O didesnės kuopoms ir iš didesnių kolonijų gali būti pavyzdžių mažosios kolonijos. Pildomosios Tarybos reikale štai, paimekite kad ir mūsų mažąją koloniją, kur gyvena tik apie dešimt lietuviškų šeimynų. Ir štai šioje mažoje kolonijoje man jau pavyko gauti 8 naujus narius, kurių aplikacijos pasiūsta sekretoriui Dr. M. J. Vinikui. Tai nepasigyrisiriminkimų į kita vietą, bet numas, bet tikras faktas, kad jei tarta palikti toje pačioje vietoje, tai ir naujų narių gauti.

O panašiai ir visi galėtų met taip padaryti. Ypač didesnių kolonijų kuopų organizatoriai, kur yra daug lietuvių. Nebukime apsilėidėliai. O A. Sarafinas, prot. sekr. Jene jei tokiais busime, tai ką mums pasakys mūsų brolis Kl. Jur. išdo globėjai L. Balčius ir K. kelionis, Pažangos Vajaus vedėjas? Brolis Jurgelionis pats darbuojasi ir kitus ragina dirbti, kad mūsų organizacija išaugtų dar didesne nariais ir kopitalu. Todel paklauskime, jog gražių patarimų. Dirbkime į komisiją, o Pažangos Vajaus bus psekmingas. O jei dirbsite, tai aš tikiu, kad balandžio 1 dieną galėsime pasigirti, jog mūsų organizacijoje jau yra kokie 32,000 narių. Aš iš d. Komisija darbuojasi, kad savo pusės tikiuosi dar kokių 8 naujus narius gauti. Aš rankų dar nenuleidiu. Nuleiskite

te ir jys kitų kuopų gerbiameji organizatoriai.

Linkiu Pildomajai Tarybai ir visiems SLA organizatoriams, o ypatingai 341 kuopos nariams linksmy Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

P. P. Simanaukas, SLA 341 kp. organiz.

Mayview, Pa.

Prieglaudos seneliai buvo pavaišinti

Gruodžio 21 d. Lietuvių Pilietybių Draugijos Moterų Pagelbinė organizacija Pittsburgho miesto prieglaudos seneliams buvo surengus gražią programą ir nuvežė dovanų. Programą pildė Sv. Kazimiero parapijos vaikų choras, vadovaujamas p. Bražio. Duetus dainavo panelės Jukoniūtės. Taip pat programoje dalyvavo lietuvių skautų grupė ir lietuviškas orkestras. Programą vedė ponis B. Pivaronienė. S. Bakanas.

Forest City, Pa.

SLA 2 kuopos valdyba

SLA 2 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 11 d. Užbaigus kuopos reikalus, išrinkta valdyba 1939 metams. Į valdybą išrinkta: pirm. S. Nienius, vice pirm. J. Sutkus, sekr. J. Gedraitis, išdin. A. Kazlauskas, išdo glob. A. Makauskas ir J. Milius. Ligonių lankytojai A. Grikauskas ir J. Linka. Organiz. A. Makauskas, A. Kazlauskas ir J. Gedraitienė. Maršalka P. Urbanavičienė. Kuopos daktaras kvotėjas Dr. Henstell.

Kad palengvinus naujiems nariams įstoti laike Pažangos Vajaus, nutarta naujus narius priimti tik už pusę įstojo, tai yra narys užsimokės tik Centrai priklausančią dalį ir daktarių už sveikatos išsėgaminavimą. Tokį nutarimą kuopa padarė todėl, kad darbai pas mus silpnai eina, o WPA darbininkų uždarbis menkas, tai sunku naujus narius gauti. Padarius palengvinimą, tikimės gaut daugiau naujų narių. Kadangi mūsų organizatoriai yra gabūs, tai kai griebis iš visų pusių, tai kuopa kaip matant narių skaičiumi žymiai padidės.

J. Gedraitis, SLA 2 kp. sekr.

So. Boston, Mass.

Iš SLA 188 kuopos susirinkimo

SLA 188 kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 16 d. Tai dar buvo metinis susirinkimas ir jame apkalbėta daug reikalų. Susirinkimą vedė pirm., Rev. B. F. Kubilius. Ligonių didesnių kolonijų gali būti pavyzdžių mažosios kolonijos. Pildomosios Tarybos reikale štai, paimekite kad ir mūsų mažąją koloniją, kur gyvena tik apie dešimt lietuviškų šeimynų. Ir štai šioje mažoje kolonijoje man jau pavyko gauti 8 naujus narius, kurių aplikacijos pasiūsta sekretoriui Dr. M. J. Vinikui. Tai nepasigyrisiriminkimų į kita vietą, bet numas, bet tikras faktas, kad jei tarta palikti toje pačioje vietoje, tai ir naujų narių gauti.

O panašiai ir visi galėtų met taip padaryti. Ypač didesnių kolonijų kuopų organizatoriai, kur yra daug lietuvių. Nebukime apsilėidėliai. O A. Sarafinas, prot. sekr. Jene jei tokiais busime, tai ką mums pasakys mūsų brolis Kl. Jur. išdo globėjai L. Balčius ir K. kelionis, Pažangos Vajaus vedėjas? Brolis Jurgelionis pats darbuojasi ir kitus ragina dirbti, kad mūsų organizacija išaugtų dar didesne nariais ir kopitalu. Todel paklauskime, jog gražių patarimų. Dirbkime į komisiją, o Pažangos Vajaus bus psekmingas. O jei dirbsite, tai aš tikiu, kad balandžio 1 dieną galėsime pasigirti, jog mūsų organizacijoje jau yra kokie 32,000 narių. Aš iš d. Komisija darbuojasi, kad savo pusės tikiuosi dar kokių 8 naujus narius gauti. Aš rankų dar nenuleidiu. Nuleiskite

Praeto mėnesio susirinkime buvo išrinkta komisija del vaugtų dar didesne nariais ir kopitalu. Todel paklauskime, jog gražių patarimų. Dirbkime į komisiją, o Pažangos Vajaus bus psekmingas. O jei dirbsite, tai aš tikiu, kad balandžio 1 dieną galėsime pasigirti, jog mūsų organizacijoje jau yra kokie 32,000 narių. Aš iš d. Komisija darbuojasi, kad savo pusės tikiuosi dar kokių 8 naujus narius gauti. Aš rankų dar nenuleidiu. Nuleiskite

SLA 188 kp. Buves Organiz. ir Koresp.

Detroit, Mich.

Prie SLA 352 kuopos prisirašė St. Masytė

St. Masytė, University of Detroit studentė teisių skyriuje, gimus mieste Detroit, Mich. Jos tėvai Mikas ir Teofilė Masai. Nuo pat kudiškystės metų Masytė dalyvauja tarpe lietuvių darbininkų, veikia lietuvių organizacijose. Budama vaikų amžiaus, ji priklausė Ateities Žiedo Vaikų Draugijėlei Detroito, kurios darbuotė visumot buvo pirmutinė: buvo draugijėlės sekretorė, dalyvavo scenos veikaleliu perstatymuose, dainavo solo ir su kitais vaikais. O kuomet draugijėlės vedėjai nutarė suorganizuoti paaugusių mergaičių grupę, Masytė padėjo suorganizuoti tą grupę. Po to ji prisirašė prie Aido Choro, o pralabose ir šiaip parengimuose padėdavo literatūros agentams platinti literatūrą. Ypatingai ją gėrbė L. Jonikis, kuris tuo laiku platino literatūrą. Tuo patim laiku ji lankė pradinę mokyklą ir pasekmingai ją užbaigė. Tą mokyklą užbaigus, persikėlė aukštojo mokyklon ir šitą mokyklą užbaigė su dideliu atsižymėjimu. Ji buvo viena iš tų, kurie užbaigė aukštąją mokyklą su dideliu kreditu "Cum Laude".

Dabar mūsų Masytė baigia mokslą University of Detroit teisių skyriuje. Pradžioje 1939 m. žada užbaigti universitetą ir žada but advokate. Tuo patim sykiu ji yra steno-grafė ir ekspertė typewriting. Liusos nuo mokyklos laiku, ji išlaikė Civil Service egzaminus ir dirbo pas Michigano valstijos prokurorą (Attorney Gene-

ral) Lansinge, Michigan. Prasi-dėjus mokslo sezonui, ji vėl lanko universitetą ir išėjus iš mokyklos dirba dabartinio teisės Gronkowskio raštinėje kaip sekretorė-stenografė. Apart to, ji yra Notary Public ir kai kuriems žmonėms jau yra pasitarnavus. Ji neapleidžia ir lietuvių organizacijų: buvo Dailės Choro sekretorė ir lietuvių radio programo sekretorė-vertėja; taipgi Lietuvių Amerikos Pilietybių Klubu protokolų sekretorė. O dabar ji yra LDD 19 kuopos finansų sekretorė ir Lietuvių Pilietybių Pošalpos Klubu finansų sekretorė. Lošiant teatrų, ji yra žinoma kaip geriausias sufliorius ir teatro tvarkytoja, nes apart anglų, lenkų, vokiečių ir lotynų kalbų (pastarąsias dvi studijavo mokykloje), ji gražiai kalba, skaito ir taisyklingai rašo lietuviškai.

Pagaliau mūsų Masytė prisirašė prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 352 kuopos, Detroito. Kad daugiau tokių jaunuolių įstotų mūsų Susivienijimui ir kad visi Amerikos lietuvių jaunuoliai eitų tokiais keliais, kokiais eina Masytė! Ant nelaimės, daug jaunuolių visai nepaiso organizacijų ir "užmiršta" savo tėvų kalbą. Masytė gi džiaugiasi ir didžiūojasi, kad ji moka ne vien tik anglų kalbą ir kad priklauso lietuvių organizacijose. Jei tik norėtų, tai ir visi lietuvių jaunuoliai galėtų panašiai padaryti.

Panelė Masytė, stodama į SLA, kartu kviečia visus Detroito jaunuolius ir jaunuoles stoti į SLA Detroito kuopos. M. J. Kemšienė.

Cleveland, Ohio

SLA 14 ir 136 kuopos rengia pramogą

SLA 14 kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 7 d. Susirinkimas buvo šauktas per atvir-laiškius, kaip metinis ir specialis del balsavimo SLA. Centro perkėlimo.

Iš praeto mėnesio turėjome 3 ligonius. Vienas atsisakė. Yra rengiamas balius 14 ir 136 kuopų, kuris bus vasario mėn., 1939 m. Bus teatras ir kitoji pamarginimų. Įžanga 35c. Kas pirsks tikėtią prieš balį, tai mokes tik 25c.

Buvo pakeltas klausimas kaslink lietuviškos mokyklos įsteigimo. Plačiai padiskusavus, nuspręsta išrinkti komisi-ją tam reikalui. Į komisi-ją įeina: Dr. Tamošaitis, Ant. Praskevičius ir p. Miščikienė.

Nutarta, kad nariai turės mokėti kuopos reikalams po 10c. kas mėnesis, vietoj iki šiol mokėtų 5c., nes po 5c. neužtenka kuopos iškaščiams. Todel nariai malonėkite nesikivir-cyti del mokesčių.

Kalbėjo Jonas Brazauskas, kaip komisiijos narys del įsteigimo SLA. senelių prieglaudos ir prašė, kad nariai atsi-sauktų per spaudą su savo mintimis-patarimais. Mano nuomone, tai geras sumanymas, tiktai jau pervė-lus del mūsų SLA narių, nes kitos tautos tokias įstaigas turi jau nuo seniau, kuomet kitokių išvadžiojimų nebuvo kaip tik saviems priglausti savuosius. Bet šiais laikais, tai jau kitokis socialis klausimas ir patvarkymas, o iš ekonomiš-ko atžvilgio gal prisieitų ir eks-tra mokesčiai mokėti. Kuomet

dabar valdžia per Social Security apdraudžia veik kiekvieną senelį ir tie apdraudimai vis tobulinasi, tai visų S. L. A. narių galėtų būti užduotimi reikalauti iš valdžios per draugijas ir unijas, kad kiekvienas žmogus būtų apsaugotas. Mes matome iš šoviniščių, kad valdžia lai nesikiša į privatiškius reikalus, bet pasirodo, kad iš tų privatiškių dirbtuvių neduodama žmonėms pragyvenimo, nes dabar yra po valdžios sparnu dirbančių ir nedirbančių apie 10,000,000 žmonių. Todel ir mūsų SLA organizacija, žiurint platesne skale, yra privatiška įstaiga, palyginus su valdžia. SLA prieglauda, kaip privatiška įstaiga, butų galima įsteigti, bet laikui bėgant nebus praktiška užlaikyti, nes narių skaitlius neauga taip greitai, kaip sensta.

Susirinkime buvo diskusuo-ta SLA Centro raštinės perkė-limas ir pagaliau buvo perskaityta prezidento Bagočiaus išvadžiojimai organe Tėvynėje. Po tam balsavome.

Kuopos valdyba del 1939 me-tų yra sekama: pirm. F. Baranauskas, pirm. pagalbininkas Jurgis Česna, finansų rašt. p. Miščikienė, nutarimų rašt. ir korespondentas P. Yuraitis, išdin. J. Vilčinskis, išdo glob. J. Polteris, J. Laski ir A. Praskevičius, dr. kvotėjai Dr. J. Vitkus ir F. Matulaitis. Ligo-nių lankytojai A. Praskevičius ir K. Taraškevičius. Maršalka bus skiriamas kas susirinkimas. Kultūros darželio kom. Dr. Tamošaitis ir p. Baltrukenienė.

Buvo plačiai apkalbėta kas-link Pažangos Vajaus, kad kiekvieno nario užduotis turi

Youngstown, Ohio

SLA 157 kuopos
rengia teatrą

SLA 157 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 4 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. M. Jurkunienė. Protokolą perskaitė Ona Andrijauskienė. Protokolas priimtas vienbalsiai.

Po to sekr. M. Subonis perskaitė iš Centro sekretoriaus kelis laiškus, kurių buvo svarbiausias, tai Centro perkėlimo reikalas.

Nutarta laike Pažangos Vajaus naujus narius priimti už pusę įstojimo. Taipgi nutarta kuopos viršininkus laikyti be kaučijos, paliekant kuopos atsakomybę.

Prisirašė du jaunuoliai: Edvardas Malaitis ir Jonas Rodgers.

Atlikta Centro perkėlimo balsavimas.

Išrinkta valdyba 1939 metams. Į valdybą įeina: pirm. K. Aurila, vice pirm. M. Jurkunienė, fin. sekr. M. Subonis, užrašų rašt. Ona Andrijauskienė, išdin. V. Andrijauskas, išdo glob. J. Matulaitis ir J. Aurilienė, maršalka S. Zelanika.

Viršminėta valdyba sirdingai atsiliepė į visus narius, kad skaitlingai dalyvautų kuopos susirinkimuose. Dalyvaujant didesniai nariai skaičiuojami susirinkimuose ir tie susirinkimai bus gyvesni ir daugiau galėsime nuveikti.

Kuopa rengia teatrą. Tai bus pabaigoje sekancio mėnesio. Tėmykite pagarsinimus.

M. Subonis,
SLA 157 kp. sekr.

Binghamton, N. Y.

SLA 50 kuopos
darbuotė

Kaip kitų miestų SLA kuopos, taip ir mūsų 50 kuopa, atėjus Pažangos Vajui, pradėjo šiek-tiek krutėti ir vieną kitą naują narį prirašyti.

Lapkričio susirinkime kuopa svarstė Pažangos Vajaus eigą ir nutarė padaryti atitinkamų lengvatų naujiems aplikantams. Nutarė neimti nuo naujai įstojančio aplikanto tos dalies mokesčių, kuri kuopai priklauso, tai yra numazino įstojimo mokesnį laike Pažangos Vajaus.

Kuopa taipgi turi tris gerus organizatorius, kuriais yra mūsų kolonijai gerai žinomi veikėjai: Juozas Morkunas, J. M. Bučinskas ir Antanas Lėpa. Taipgi yra bandoma padaryti taip, kad kiekvienas kuopos narys prirašytų nors po vieną naują narį į SLA.

Gruodžio mėnesio susirinkime organiz. J. Morkunas jau turėjo vieną aplikantą, tai jaunąjį Kaminską, o organiz. J. M. Bučinskas turėjo du naujus aplikantus P. A. Navalinską ir p. Mačj. Sakoma, kad vieną iš jų prikalbinės J. Gabužis. Tai pagirtina pradžia ir yra manoma, kad mūsų organizatoriai turės naujų aplikantų ir ateinančiam susirinkime.

Patartina, kad ir visi kuopos nariai pasistengtų atlikti savo SLA pareigą ir prikalbintų nors po vieną naują narį į SLA. Kandidatų paprastai galima rasti tuose pačiuose namuose, kur jys gyvenate. Tad pasiskubinkite.

Gruodžio 6 d. įvyko SLA 50 kuopos priešmetinis susirinkimas, kuris iš visų metų susirinkimų yra svarbiausias. Buvo išrinkta kuopos valdyba 1939 metams, kuri faktiškai yra ta pati, išskiriant vieną išdo globėją: pirm. Juozas Morkunas, vice pirm. F. Vaitekunas, prot. raštininkas P. B. Balčikonis, fin. rašt. K. Almanas, išdin. A. Pakševičius, išdo globėjai p-lė O. Kazlauskaitė ir J. Mikėlonis, Jr., kuris ir mūsų naujasis valdybos narys.

Taipgi tame pačiame susirinkime buvo balsuojama ir Centrai vieta.

Gruodžio 11 d. Lietuvių Svetainėje kuopa buvo surengusi kortų lošimo pramogą, kuri buvo smagi ir sakoma pelninga. Bet kaž kodėl mažai narių ėmė dalyvumą? Nesimantė net ir kelių valdybos narių ir tų, kurie karts nuo karto mėgsta girtis dideliais darbuotojais esą.

P. B. Balčikonis.

New York, N. Y.

SLA 5-to apskrįčio
kuopų domei

Šiuo pranešame, kad SLA penkto apskrįčio kuopų metinis suvažiavimas įvyks sekmdienį, sausio 15 dieną, 1939 metais, Susivienijimo Salėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 11 valandą ryte. Suvažiavime bus išduoti raportai iš praėjo meto veikimo ir svarstomi svarbūs organizacijos reikalai.

Prašome jus kuopą išrinkti delegatus ir atsiųsti į suvažiavimą. Kiekviena kuopa gali rinkti po vieną delegatą nuo kiekvienų 30 narių ir po vieną nuo likusios dalies, kuri sudaro nemažiau 15 narių.

Prašome padaryti gerų nutarimų dėl kuopų ir visos organizacijos labo ir juos išduoti savo delegatams atvežti į suvažiavimą apsvartymui.

Jei jus kuopa dar nepriklauso prie apskrįčio, kviečiame nutarti ir prisidėti. Didėsiam kuopų skaičiui priklausant prie apskrįčio, bus galima daugiau nuveikti. Mokestis į apskritį pigi, tik 1 centas už kiekvieną narį per metus.

P. Bajoras,
Sekretorius.

Akron, Ohio

SLA 198 kuopos
organizatorių darbuotė

Gruodžio 11 d. kuopos susirinkime organizatoriai ne tik kad raportavo, kad turi daug perspektyvų, bet perskaitė ir 7 aplikacijas. Tai reiškia daugiau, negu daug pasižadėjimų. Malonu pažymėti, kad aplikantai veik visi jaunuoliai. Trys aplikantai tai yra broliai Dudoniai. Jų amžius: Jukubas 20, Andrius 23, Jonas 24.

Jų tėvas A. Dudonis prieš Kalėdas pasikvietė organizatorius į savo namus ir pareiškė: "Aš matau, kad jūs darbuojatės gavime naujų narių į SLA ir kalbinat kiekvieną lietuvį. Man atrodo, kad žmonės apie 45 ar 50 metų amžiaus turėtų patys prašyti, kad juos priimtų į SLA ir kada juos priima, tai turėtų būti dėkingi už tai".

Žinoma, kad brolis Dudonis tiesią kalbą. Bet organizatoriai daro paaiškinimus ir pateina tuos kandidatus, kurių amžius siekia keturis ar penkis kryžius. Mat, Akrono nuo senai gyvavo kelios vietinės pašalpinės draugijos ir buvo tokių narių, kurie prigulėjo prie tų draugijų. Kiti net prie visų ir įstojė, kad sveikatai ir gyvastį apsidrauge. Bet dabar visos tos pašalpinės draugijos numirė, o nariai liko gyvi be apdraudos. Todel Susivienijimas, kaip didžiausia lietuvių organizacija dabar priima narius iki 60 metų amžiaus, kad ir tie, kurie liko be apdraudos, turėtų teisę tapti SLA nariais.

Tada brol. Dudonis dalinai sutiko ir vėl pareiškė: "Aš savo moterį prirašysiu sausio mėn., o dabar išpildykite aplikacijas mano sumams. Lai priklausio ir darbuojasi SLA gerovei, o mes seniai galėsime pailsėti".

Tada vienas organizatorius, V. T. N., kuris ištarnavo SLA per 24 metus be pertraukos kaip organiz. ir prot. rašt., pareiškė: "Neabejoju, brol. Dudoni, kad jūs sunai galės pavaduoti ir mane. Jie galės būti netik kuopos valdybos urede, bet gali atsižymėti ir savo veiklumu ir būti Pildomoj Taryboj".

Šiame susirinkime parengi-

mų komisija raportavo, kad parengimas Dėkų Dienoje davė kuopai pelno \$11.50.

Fin. sekr. raportavo, kad serga T. Voverienė. Susirinkimo dalyviai suaukojo Ispanijos lojalistams \$4.30. Išrinkta 198 kuopos valdyba 1939 metams: pirm. B. Versakas, pagelb. N. Trumpickas, prot. rašt. V. T. Neverauskas, fin. rašt. A. Milickiūtė, išdin. M. Poška, išdo globėjai A. Kupriūtė ir J. Milickas, durų saugotojas F. Paulauskas.

V. T. Neverauskas,
SLA 198 kp. koresp.

Westville, Ill.

A. a. Mikas Šalaševičius,
SLA 29 kuopos narys

Gruodžio 18 d. su šiuo pasausiu atsisakė a. a. Mikas Šalaševičius (Salas). Velionis paėjo iš Turgaulės kaimo, Liudvinavo parapijos. Į Ameriką atvyko 1900 metais. Pirmiausia apsigyveno Chicago, Ill., o 1903 metais atvyko į Westville, Ill.

Velionis visuomet buvo veiklus tarpe lietuvių. Į Sv. Petro ir Povilo Dr-tę ir SLA 29 kuopą įsirašė kovo 5 d., 1906 m. Jo mirtis suteikė didelį smugį Sv. Petro ir Povilo Dr-jai ir SLA 29 kuopai, nes M. Šalaševičius buvo vienas iš geriausių rėmėjų. Jis visuomet paremdavo ir įvairius tautos reikalus. Per ilgus metus jis užlaikė smulkę iš pusės su sesers sunum Jonu Kromeliu.

A. a. M. Šalaševičius sirguliavo apie 10 savaitių. Gavo plaučių uždegimą ir numirė turėdamas 55 metus amžiaus. Pagal savo amžiaus, buvo stiprus vyras.

Jo tėvai yra mirę Lietuvoje. A. a. Šalaševičius buvo nevedęs. Nuliudime paliko brolį Petrą, kuris gyvena Springfield, Ill. ir seserį Marijoną Kromelienę ir jų sunus bei dukteris, iš seserį Jevą, Baltrimavich, kuri gyvena Washington, D. C. ir jos sunus ir dukteris.

Velionis buvo laisvų pažiūrų, tai ir palaidotas laisvai Springhill Cemetery, Danville, Ill. Į kapus lydėjo didelis burys lietuvių ir svetimtųjų.

Išėkis, mielas drauge, Amerikos šaltoje žemelėje.

A. A. Appanaitis,
SLA 29 kp. sekr.

Ansonia, Conn.

Prasidėjo lietuvių
kalbos pamokos

SLA 4-to apskrįčio pasiryžimu steigti lietuvių kalbos mokyklėlės kur tik randasi SLA kuopa, tai SLA. 66 kuopoj pradėjo mokyklėlę veikti. Gruodžio 10 d., liet. parapijos salėj buvo pirmą liet. kalbos pamoka ir toliaus tėsis šeštadieniais nuo 9:30 iki 11:50 val. ryte.

Atsilankė neskaitytingas berniukų ir mergaičių būrelis, kuriuos panelė Ramanauskaitė gražiai pamokino. Buvo malonu matyti kaip jie tarpe pamokų sudainuoja kokią lietuvišką dainelę ir jiems neblogoi sekasi.

Gruodžio 11 d. vietos lietuvių klebonas, kun. V. Karkauskas, bažnyčioj žmonėms paaiškino, kad daugiau siųstų savo vaikų į šią mokyklą, primindamas, kad kai prasidės vasarinė mokykla, tai mokiniai bus jau gerokai pramokę lietuvių kalbos.

Kaip girdėti, yra daug merginų ir vaikinių ir šiaip žmonių, norinčių daugiau prasilavinėti skaityti ir rašyti lietuviškai. Tai jei finansiska padėtis nebuliudys, tai dar pamokos bus ir kokį vakarą kas savaitė.

Vietoj aimanuoti, kad mes šitam krašte žustam, steigkime lietuvių kalbos mokyklėlę, jas remkime ir savo sunus ir dukteris raginkime lankyti.

Tai yra geriausias būdas prie lietuviybės šitam krašte išlaikymo. Taipgi mes kartu pri-

sidedam prie šio krašto geresnių piliečių išauklėjimo.

J. Marčiulionis.

Baltimore, Md.

SLA 64 kuopos
darbuotė

Gruodžio 2 d. įvyko SLA 64 kuopos susirinkimas, kuriame buvo atlikti svarbesni kuopos reikalai. Į valdybą 1939 metams išrinkta: S. Butkus pirmininku, A. Kurelaitis pirm. pagelbininku, finansų sekr. O. Lukas, išdin. E. Lazauskienė, nutarimų sekr. Z. Gapšys, knygų peržiūrėtojas J. Milunaitis ir K. Dekinis. Turėjome vargo gauti kandidatą finansų sekr. pareigoms, nes mūsų kuopos finansų sekretorius turi daug darbo: jis lanko ir prižiūri serganius narius ir sumina narių duokles. K. Dekinis dirbo ketetą metų ir labai gerai atliko tą darbą: sutvarkė finansų knygas, kurios pusėtinai buvo supainiotos. Nariai norėjo kad jis dirbtų ir toliau, bet jis griežtai atsisakė. Jo vietoj išrinkta O. Lukas (Lukoševičienė), irgi darbšti ir energinga moteris. Manoma, kad ji irgi atliks gerai finansų sekretoriaus darbą. Taigi visi 64 kuopos nariai, turėdami kokį reikalą, surištą su SLA, malonėkite kreiptis pas O. Lukas, 2046 Hollins St. Ji apsiėmė ir organizatoriumi būti laike Pažangos Vajaus. Taigi visų narių yra pareiga pagelbėti jai organizuoti naujus narius.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks sausio 6 d., Lietuvių salėje. Malonėkite visi nariai dalyvauti susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstyti.

Sekr.

Flushing, L. I. N. Y.

A. a. Kazys Dulbis,
SLA 126 kp. narys

Gruodžio 10 d. numirė a. a. Kazys Dulbis, SLA. 126 kuopos narys. Velionis buvo 74 metų amžiaus. Numirė nuo celebral hemorrhage. Palaidotas gruodžio 12 d. St. Mary's kapinėse, Flushing, L. I. N. Y.

A. a. Kazys Dulbis dideliame nuliudime paliko savo moterį Magdalena ir dvi dukteris Majorie Baier ir Mae Roos. Taipgi paliko du brolius — Juozą, kuris gyvena Bridgeport, Conn. ir Povilą, gyvenantį Milford, Conn.

Velionis buvo sąmoningas lietuvis-patriotas ir seniau nemaža dirbo netik del Susivienijimo, bet ir bendrai del lietuvių. Gražiai išauklėjo šeimą. Jo sunus, Antanas, miręs 1918 metais, buvo plačiai žinomas Amerikos lietuvių artistas-piešėjas, kurio kuriniai tais laikais puosė mūsų laikraščius ir leidžiamų knygų viršelius. Talentingą ir jauną Antaną tuomet iš mūsų pasaulio nusinešė nelaimingoji influenza. Sunaus mirtis į tėvą labai veikię ir jis jo negalėjo bent trumpam laikui užmiršti iki pat savo mirties.

A. a. Kazys Dulbis labai gražiai sugyveno su visa savo šeimyna. Gerbiamas ir mylimas buvo draugų ir pažystamų, nes buvo labai rimtas žmogus. Mylėjo lietuvišką spaudą. Per nemažą metų skaičių a. a. K. Dulbis veik kas mėnesis atvykdavo į Tėvynės redakciją ir pasirinkęs "atliekamų" iš Lietuvos laikraščių juos veždavo si namo ir atydziai skaitydavo. Jis sekdamo senosios tėvynės gyvenimą. Buvo tai malonus senukas, mūsų redakcijos lankytojas, su kuriuo budavo galima rimtai ir nuosėkliai apie daugelį reikalų pasikalbėti, pasiginčyti. Bet jis ginčydavosi ramiai ir rimtai. Mes jį gerbėme. Gerbėme kaip seną ir prasilavinusį bei gražiai nusiteikusį savo organizacijos ir lietuvių šeimijos narį.

Paskutinės gyvenimo dienos a. a. K. Dulbiui buvo tragiškos. Jis rengėsi ateinantį pavasarį grįžti į Lietuvą ir pasi-

žiūrėti, kaip dabar ten mūsų broliai ir seserys gyvena, kaip nepriklausomoji Lietuvą valdosi. O apie Lietuvą jis nuolat ir sirdingai kalbėjo, atsimindamas jos senosius vargus kaip buvo prie svetimųjų priespauda ir kaip ji dabar savaimi tvarkosi. Bet tas jo noras ne išsipildė. Gruodžio 9 dieną gavo taip vadinamą "celebral hemorrhage stroke". Skubiai nuvežtas į ligoninę ir ten jau be sąmonės sekamą dieną amžinai skyrėsi iš gyvyjų tarpo.

Liudniausia dar ir tai, kad jo žmona taipgi serga ir ji dar iki šiol nežino, kad jos 50 metų gyvenimo draugužis jau kitame pasauly. Kaip ji turės jaustis, kada apie šį liudnį įvykį sužinos...

Lai buna tyros dvasios lietuviui lengva svetimoji žemelė. O jo likusiai šeimai ir giminėms reikiame gilių užuojautos šioje liudėsio valandoje.

Nanty Glo, Pa.

SLA 281 kuopos
darbuotė

SLA 281 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 4 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. M. Kupcelaitis. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas.

Atlikta Centro perkėlimo balsavimai. Skaityta laiškas iš trečio apskrįčio. Kviečia į metinį apskrįčio suvažiavimą, kuris įvyksta gruodžio 18 d. Delegatų išrinkta A. Lukoševičius ir jam įteikti mandatas.

Neapsiėmus niekam kitam, į valdybą 1939 metams išrinkta visi tie patys.

Vienbalsiai nutarta surengti balių sausio 7 d., 1939 m., Slovakų svetainėje. Kviečiame visus SLA 281 kuopos narius ir vietinius bei apilinkėse lietuvių į šį kuopos balių atsilankyti. Bus puikus orkestras, kuris gros lietuviškus ir amerikoniškus šokamus dainius, visokių gerinų ir užkandžių. Būtinai prasidės 7 val. vakare.

A. Kasparys,
SLA 281 kp. sekr.

S. S. Pittsburgh, Pa.

SLA 104 kuopos
valdyba

SLA 104 kp. metinis susirinkimas įvyko gruodžio 7 d., 1938 m. Visą senoji valdyba išrinkta vienbalsiai. Į mūsų kuopą persikėlė du nauji nariai.

Išrinkta A. Žemaitis, A. Kuiziniūtė, F. Slančauskienė ir V. Burdulis peržiūrėti kuopos knygas.

J. Čaikauskas ir J. Kuizinas buvo išrinkti delegatais į SLA 3 apskrįčio suvažiavimą, kuris įvyko gruodžio 18 dieną.

Agnes Kuiziniūtė,
SLA 104 kp. koresp.

Racine, Wis.

Iš SLA 100 kuopos
priešmetinio susirinkimo

SLA 100 kuopos priešmetinis susirinkimas buvo gruodžio 4 d., 1938 m., Union Hall. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. J. P. Baukus 2 val. po pietų. Valdyba buvo visa, išėmus vice pirm. S. Gibavičių.

Protokolas praėjo susirinkimo skaitytas ir priimtas su pastaba, kad ligonis buvo Antanas Vaicikonis, vietoje Vaicikonienės.

Sekr. S. Mockus pranešė, kad yra balsavimo blankos kaslink kėlimo Centro raštinės.

Ligonų daugiau nebuvo. Sirgęs narys A. Vaicikonis atsimaldavo ir pašalpos čekis \$15.00 jam priduos. Kuopos valdyba 1939 metams buvo renkama rankų pakėlimu. Valdyba likos išrinkta visa ta pati: pirm. J. P. Baukus, vice pirm. S. Gibavičius, išdin. V. Liulevičius, finansų rašt. S. Mockus, užrašų rašt. A. Pakšys, išdo glob. Martinas Jo-

cus ir Jonas Vasiliauskas, org. Martinas Kasparaitis.

Nutarta, kad kuopos išdin. būtų mokama metinis atlyginimas už sugaištą laiką \$3.00. Atlikta balsavimas reikale kėlimo Centro raštinės. Išrinkta delegatai į SLA 10 apskr. metinį suvažiavimą, kuris bus sausio 15 d., 1939 metais, Liuosybės svetainėje, Waukegan, Ill. Delegatai išrinkti: J. P. Baukus, G. Kapočius, A. Pakšys ir V. Liulevičius.

Sekantis kuopos metinis su-

sirinkimas bus sausio 1 d., 1939 m., Union Hall, 2 val. po pietų. Nariai yra prašomi skaitlingai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų apkalbėjimui. Mes turėsime surasti būdą, kaip pagerinti kuopos veikimą ateinančiais metais, kad padaryti susirinkimus daugiau įdomesniais. Ateikite ir užsimokėkite duokles, kad ne liktumet suspenduotais. Atsiveskite naujų kandidatų prirašymui į SLA 100 kuopą.

A. Pakšys,

Isteigiamas amerikoniškos laisvės
ir teisių įstatymas

Nusmukus civilėms laisvėms daugely vietų pasauly, Suvienytų Valstijų konstitucijos dešimtis priedų, vadinamų "Teisių Įstatymu", šiandien turi reikšmingą svarbą. Per suvirš šimtmetį ir pusę teisių įstatymas pasiliko laisvės pamatu šiame krašte. Šis įstatymas, kaip neatskiriama konstitucijos dalis, vis stovi prieš valstijos pasisavinimą žmogaus teisių.

Originaliai konstitucija susideda iš įžangos ir septynių straipsnių. Įžanga skaitosi: "Mes, Suvienytų Valstijų liaudis, kad sutvėrus tvirtesnę sąjungą, kad palaikius teisybę, užtikrinus naminę ramybę, pasirūpinus apie bendrą apsigyvenimą užvedimui visuomeniškos gerovės ir užtikrinimui liuosybės sau ir mūsų ainiams, sutveriamo valdžią ir įsteigiamo šitą Amerikos Suvienytų Valstijų Konstituciją".

Įžanga ir straipsniai nustato valdžios demokratišką formą ir jos padalinimą į tris šakas: įstatimdavystę, įstatymų pildymą ir teisdarystę. Bet visai neminama civilių teisių. Tokioje formoje konstitucija buvo priima konstitucinio seimo delegatų rugsėjo 17 d., 1787 m. ir ją užgrynė didžiama (du trečdaliai) valstijų birželio mėnesy, 1788 m.

Kadangi asmeninės teisės nebuvo konstitucijoje apsaugotos, tai kuomet ji pasiųsta valstijoms užgirti, kilo daug pasipriešinimų. Iš 65 konstitucinio seimo delegatų 16 delegatų atsisakė po konstituciją pasirašyti. O keliose valstijose šie tik kelių balsų didžiama konstitucija užgirta. Ji visur buvo aštriai kritikuojama. Daug revoliucijos garsių vyrų, kaip Patrick Henry ir Thomas Jefferson, stovėjo prieš užgirimą.

Kolonialio laiko istorija pamokė žmones, kad legislaturas buvo jų teisių ir laisvių apsaugotojais. Iš kitos pusės, jie manė, kad turi būti apsaugoti ir nuo pildomojo ir teisdarystės skyrių. Jie reikalavo, kad konstitucija turi aiškiai užtikrinti jų teises ir laisves.

Šitos agitacijos apimta visa tauta privertė pirmąjį kongresą, kuris įvyko rugsėjo mėn., 1789 m., New Yorke, priimti dvylika priedų. Dešimtis tų priedų buvo užgirta ir tapo Suvienytų Valstijų konstitucija.

Teisių įstatymo aprūpinimas

"Kongresas neprivalo išleisti įstatymo, kuris steigtų religiją arba kuris uždraustų liuosą religijos pildymą arba suvaržytų laisvę žodžio, arba žmonių teises susirinkti ramiai ir paduoti prašymus valdžiai nusiskundžiant prieš skriaudikus". Taip skamba pirmasis priedas, kuris yra vyriausiu teisių įstatymo punktu.

Žmonių teisės turi nepaliečiamybę asmens, namų, popiežių ir kitų dalykų. Taipgi turi laisvę nuo bereikalingų krautu ir užgrobimų. Joks "varantas" neturi būti išduotas kitaip, kaip tik atsitikus svarbiai priežastiai. Įrodymas tos priežasties turi būti padarytas prisiekia ar garbės žodžiu. Ypačiai turi būti nurodyta krautai daryti norima vieta, ypata

ar daiktas, kurie norima užgriepti.

Ilgą kovą už civilę laisvę

Kad pilnai įvertinus teisių įstatymo aprūpinimą, reikia atsiminti ilgą ir baisią kovą, kuri ėjo visame pasauly del pripažinimo žmonių teisių. Per šimtmečius viešpatavo teorija, kad pilietis gyvena del valstybės, o ne valstybė del piliečio naudos. Žmonės neturėjo jokio užtikrinimo kaslink asmeniškos laisvės, turėjimo ar vartojimo turto, religijos ar pareišimo savo nuomonės. Anglijoje, iš kur į šį kraštą daugiausia pionierių atvyko, civilės laisvės kova prasidėjo pradžioje tryliktojo šimtmečio. 1215 metais Magna Charta buvo išgauta iš karaliaus Jono. Tai buvo pirmas pasirašytas pareiškas teisių. Ir nors tos teisės buvo pritaikintos tik feodaliskiams ponams, bet vis tik buvo svarbus žingsnis civilės laisvės kovoje. Tai draudė teisybės pardavimą: viršininkai negalėjo iš žmogaus atimti jo turto ir jį kalėjimui man pasodinti ar iš šalies išvaryti be vyriausybės legališko nuosprendžio sulig šalies įstatymų.

Septynioliktame šimtmečiu civilės laisvės kova Anglijoje buvo pratęsta. Todel įvyko revoliucija 1688 metais. Karalius Jokubas antrasis buvo atstatytas ir naujieji valdovai, Vincas ir Marija, turėjo pasirašyti po teisių įstatymu, kuris aiškiai aprubežiavo karališkas teises. Tie įstatymai draudė karaliui prasišinti įstatymus, priimtus parlamento. Teikė teisę paduoti prašymus, parlamento ginčų vedimą, nepaprastus arba nežmoniškus nubaudimus ir tt.

Amerikos kolonistai savinasi asmeniškas teises, kaip laisvai gimę Anglijos piliečiai jau prieš revoliuciją. Kuomet jie gavo nepriklausomybę, jie vėl užtvirtino civilės teises. Jie pasinaudojo kai kuriais punktais iš "Magna Charta" ir angliškos teisės bylos.

Pirmas teisių įstatymas Amerikoje buvo priimtas Virginijoje 1776 m. Tai buvo tuomet, kai buvo svarstoma nauja konstitucija, kuri turėjo užimti vietą senoviško karališko skyriaus. Šešios kitos naujai įsteigtos valstijos irgi priėmė įstatymus apsaugojimui civilių teisių. Bet teisių įstatymas buvo priimtas kaip konstitucijos priedas ir paskelbtas visame krašte.

Amerikos teisių įstatymas turėjo gilią įtaką visame pasauly. Francijos garsi "Deklaracija Žmogaus ir Piliečio Teisių" buvo parašyta 1789 m. Panašios deklaracijos, amerikoniškų pavyzdžių, pasirodė ir keliose kitose Europos šalyse pradžioje devyniolikto šimtmečio. O po Pasaulinio Karo dauguma naujai įsteigtų respublikų priėmė teisių įstatymą.

Visos tos deklaracijos prasirodė su įsitikinimu, kad žmogus turi kai kurias teises, kurių valdžios iš jo negali atimti. Tarpe tų teisių yra laisvas religijos praktikavimas, laisvė žodžio ir spaudos, laisvė susirinkimų ir teisė prašymų paduoti skundus. (Pasinaudoję duoti FLIS rašiniu.)

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

Sunkiai susirgo Petronėlė Jurgeliutė

Savo namuose ant Long Island sunkiai serga buvusi S. L. A. sekretorė sesuo Petronėlė Jurgeliutė. Prieš pat Kalėdas pasiuntė "pagavusi šalį". Ant rytojaus jautėsi blogiau ir atgūlė lovon. Tuoj po to susirgo ir jos giminaitė Mariutė Draugeliutė. Sesers Jurgeliutės karštis pradėjo kilti, ir išrodė, kad ji gaunanti plaučių uždegimą — pneumoniją. Doktoras uždraudė lankytojų ateiti. Dieną ir naktį abi ligonės daboja slaugės. Visi Jurgeliutės draugai yra labai susirūpinę.

Kalėdinės vestuvės

Nors mes ten nebuvom, mišaus ir vyno negėrėm... Bet štai kaip atsitiko. Prieš Kūčių vakarą garsiaame Philadelphijos mieste atvykusi iš New Yorko jauna porėlė skubiai įjėškojo, kur yra "laisnių" klerkas, ir jį laimingai surado. Paskui pas teisėją jį atsakė: "Taip, aš imu šį žmogų už vyrą", o jis: "Taip, aš imu šią moterį už savo žmoną". Ir abu: "Mylėsiu ir gerbiu iki grabo lentos".

O tai buvo: ji — Violeta Vaidaitė, jis — poetas Juozas Tysliava.

Ir taip prasidėjo jų vedusio gyvenimo dienos.

Vestuvių pietus buvo pas jaunosios tėvus Philadelphijoje. Kalėdų dieną jaunieji su tėvais atvyko į New Yorką, ir čia draugų buvo širdingai sveikinami.

Linkime jauniems laimingo ilgo gyvenimo.

Wilkes Barre, Pa.

Stirnienos puota

Mūsų apilinkės geriausi sporto mėgėjai yra jaunosios kartos pp. Jurgis Križanauskas ir P. Butkauskas. J. Križanauskas užlaiko višbutį, 274 E. Market St., o P. Butkauskas yra vienintelis šios apilinkės lietuvis duonkepyks, veikiantis po vardu Heights Bakery Co. Abu šie lietuviai yra pasekmingi biznierių ir lietuvių juos turėtų paremti. Abu yra SLA 115 kuopos nariai, o J. Križanauskas buvo ir praeito SLA Seimo delegatu.

Kaipo sporto mylėtojai, abudu išvyko pamedžioti. Medžioklė pavyko: prisidurdė žuikų, paukščių ir dar po stirnų apie po 200 svarų sunkumo. Kadangi jie yra susipratę biznierių, tai, sako, vienas tiek daug mėsos negali suvalgyti. Esą, reikia ir kitus pavaišinti. Ir tokiu būdu abudu gruodžio 15 dieną surengė stirnienos puotą Križanausko įstaigoje, kurioje sukvietė apie 200 lietuvių ir svetimtaučių. Žinoma, lietuvių buvo daugiau, negu svetimtaučių. Išžanga visiems buvo už dyką.

Pavaišinimas buvo labai puikus. Man jame irgi teko būti. Buvo pakviestas ir gabus muzikantas Vincas Tamulynas, kuris moka labai gražiai lietuviškus ir amerikoniškus šokių groti. Reikia pastebėti, kad svetimtaučiams lietuviški šokiai labai patiko. Visur taip ir girdėjosi "Lithuanian dante, Lithuanian dance!"

Nuotaika pramogose buvo graži. Buvo net gražu žiūrėti. Tai ne 20 metų atgal. Tuomet budavo jei susirens pustužiniai lietuvių, tai jau ir nesusi-pratimai, peštynės. Dabar to nėra. Tai pagirtinas dalykas. Taipgi pagirtinas dalykas, kad mūsų jaunosios kartos biznie-

riai gražiai draugauja su visais lietuviais ir net svetimtaučiais. Daugiau tokių parengimų.

Mikas Kupris.

Los Angeles, Cal.

Prof. Kazys Pakštas
Californijos universitete

Šiomis dienomis teko sužinoti, kad Californijos valstijos universitetas Los Angeles mieste pakvietė Lietuvos universiteto prof. Kazį Pakštą duoti paskaitas Californijos Universitete vasariniuose kursuose ateinančią vasarą. Pakvietimas pasiūstas kablegrama ir jau gautas prof. Pakšto sutikimas, kad jis sutiko duoti paskaitas temoje Rytų Europos geografinė ir Europos politinė geografinė.

Pakvietimas pasiūstas tarpininkyste ir ruošiniu prof. Malbone W. Graham, kuris pereitą vasarą lankėsi Lietuvoje ir kurį Lietuvos prezidentas apdovanojo D. L. K. Gedimino ordinu. Reikia pažymėti, kad Californijos valstijos universiteto kvietimas Lietuvos profesoriaus yra didelės svarbos ir mums lietuviams yra kuo pasidžiūti bei pareikšti savo dėkingumą Dr. J. J. Bielskiui, kuris tokiais reikalais pasirūpino.

Los Angeles lietuvių kolonija turės didelio malonumo ir tautinė dvasinės naudos gerb. prof. Pakštą sutikti.

Vinco Uždavinio
paskaitos

Dabar Los Angelės lietuvių kolonijoje lankosi p. Vincas Uždavinys. Lapkričio 13 d. jis čia davė paskaitą temoje "Lietuva, Lenkija ir Vilnius". Susirinko apie 200 lietuvių ir su dideliu įdomumu jo paskaitos klausė. Prelegentas turi ne paprastai gerą iškalbą ir gerai orientuojasi Lietuvos valstybės reikalais ir pasauliniais nuotikiais. Jo paskaitos yra kiekvienam įdomios ir naudingos. Kaliforniečiai bando gerb. svečią prisikalbinti ilgesniam laikui čia pasilikti ir visą eilę paskaitų parengti.

Po paskaitų toj pačioj svetainėj svečias linksmino publiką lietuviškomis dainomis ir lietuviškais šokiais. O p. A. Nikunas skambino pianu.

Beje, tarpe paskaitos buvo pora duetų, kuriuos atliko pp. Starkienė ir Račkauskienė. Starkienė ir Račkauskienė, reikiškia, tai yra sala, kuri žuvusi jau 12000 metų atgal. Tai miniatura tik apie 3 pėdų pločio ir 2 pėdų ilgio. Bet puikus kurinys. Ponas Nikunas man pareiškė, kad jį jau dirba labai brangų kurinį ir bus tai dovana dėl Lietuvos Muziejaus. Kainuos apie \$25,000.

Prie to visko p. Nikunas dar yra ir muzikališkas genijus. Skambina pianu, gerai vartoja smuiką, balabaiką ir armoniką. Jis turi pianą savo namuose, kurį pats pasidarė. Taipgi didelį stovintį laikrodį. Visą tikrai ne negalima aprašyti kaip p. Nikunas yra gabus ir labai malonus žmogus, vos tik 45 m. amžiaus.

Na, ar yra kitas toks miestas Amerikoje, kuris galėtų pasigirti su tokiu genijumi, kaip p. Nikunas?

N. S. Pittsburgh, Pa.

Padėkos žodis
A. Krasnickienės
ir šeimos

Aš, A. Krasnickienė ir šeima, širdingai tariam padėkos žodį dėl visų geros širdies žmonių, kurie mums suteikė daug suraminimo ir pagelbos laike mūsų vyro ir tėvo ilgos ligos ir mirties. Širdingai ačiū visiems už suteiktas gyvas gėles ir už užpirtas šv. mišias. Gė-

lų buvo tiek, kad išrodė jėse buvo paskendęs grabas. Tas paveikslas niekadoms neišdils iš mūsų akių ir širdžių ir su tuo paveikslu neišdils ir tie geri žmonės, kurie gėles aukojo.

Širdingai ačiū visiems atsilankiusiems ir pagelboms mūsų mylimojo ir amžino atsisailo vietą šv. Kazimiero kapines.

A. Krasnickienė, moteris, M. Šimkienė duktė.

So. Boston, Mass.

B. J. ir A. Pečiuliams
surprizo bankietas

Gruodžio 16 d., Sandaros Klube susirinko gražus būrelis Pečiulių giminiių ir artimų draugų. Tai buvo prisirengimas į jų 25 metų sukaktuvių suprizo bankietą. Kai svečiai rinkosi į svetainę, tai jubilatai namie buvo traukdomi poros viešnių, kad jie niekur neišvyktų.

Apie 8 val. vakare visi svečiai iš svetainės nužygiavo į Pečiulių namus ir kaip matant pripildė jų gyvenamus kambarius. Jubilatai labai nustebė. Benkieto rengėjai buvo pilnai prisirengę ir visa kuo apsirūpinę. Jie turėjo netik valgių, bet atsivežė kedžių ir gėrimų bei kitokių bankietui reikmenų. Tai buvo pp. Pečiuliams tikras surprizas.

Visi susėdę valgė, gėrė ir linksminosi iki vėlomos nakties. Jubilatams pasakytą nemažą simpatinių kalbų. O tas kalbas pasakė: J. M. Tumavičienė, J. M. Pečiulis, J. Lekys, biznierių Sam Stokas, K. Pratas, S. Naudžiusas, B. A. Tumavičius, S. Norkunas ir daug kitų. Jubilatai apdovanojo gražiomis dovanomis ir jiems palinkėta ilgo amžiaus bei laimingo tolimesnio vedybinio gyvenimo.

Ponas Bronius ir Antanina Pečiuliai yra uolūs visuomenės veikėjai. Jie yra draugiški ir turi daug draugų. Jėdu priklauso prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Linkėtina jubilatams ilgo ir laimingo gyvenimo.

Dalyvis.

Pittsburgh, Pa.

"Cabaret party"

Šv. Jurgio parapijos choras rengia "Cabaret Party". Parengimas įvyks sausio 15 d., parapijos svetainėje, 105 So. 19-th St. Visi kviečiami atsilankyti ir gražiai praleisti vakarą. Įžanga tik 25c. O už įžangą gausite spaghetti. Bus "floor show" ir geras Pete Powell's orkestras, kuris gros lietuviškus ir amerikoniškus šokus. Viskas bus kopulikiu. Nepamirškite atsilankyti.

Agnes Kužiniūtė.

Pittsburgh, Pa.

Pirmoji skautų
sukaktis

Sausio mėnesio pradžioje sueina lygiai metai, kai pas mus susiorganizavo skautai. Nežiūrint to, kad per šiuos pirmuosius metus turėjome visokių kliūčių, neužtektinai pasityrimo įvairiose reikaluose, vienok, kilius nugalėjome ir jau pradėdam antruosius gyvenimo metus. Kiekvienas mūsų skautas didžiuojasi esąs skautu, nes pirmieji metai davė ir džiaugsmo ir simpatijos ir draugiškumo.

Šiai sukaktčiai paminėti, mūsų skautės, po p. Količienės vadovystės, siuva vėliavą, kurią padovanos skautams iškilmių dienai. Šios vėliavos siuvimas mergaites suveda į artimą kooperatyvinį darbą ir jos visos nori atiduoti savo pagarbą skautams. Tai parodo, kad bendrai dirbant galima labai daug nuveikti.

Apie pirmuosius skautų dar-

bo metus yra daug kas aprašyti, bet tai padarysiu kitą kartą.

J. T. Baltrušaitienė.

Philadelphia, Pa.

Numirė Ignas Merkelis

Lapkričio 20 d. numirė Ignas Merkelis, sulaukęs 56 metų amžiaus. Sakoma turėjęs širdies ligą, aukštą kraujo spaudimą. Iš Lietuvos paėjo iš Suabaičių kaimo, šiaulių parapijos. Nuliudime paliko moterį, du sūnus ir tris dukteris.

Užsiėmimu buvo duonkepyks, laikydamos nuosavą kepyklą per 35 metus. Pats pristatydavo "Merkelio ruginę duonelę". Kadangi buvo malonus ir linksmo budo biznierių, tai ir nuliudo visa lietuvių kolonija, išgirdusi apie jo umų atsisakymą iš gyvųjų tarpo.

Buvo parengtas savo namuose. Kambarys buvo pripildytas gėlių vainikais nuo pavienio ir draugų. Nuo Lietuvių Biznierių ir Profesionalų Sąryšio buvo didelis gyvų gėlių vainikas. O kadangi priklauso prie viršminėtų biznierių organizacijos, tai labai daug biznierių lydėjo į kapus. Lapkričio 23 d. iš šv. Kazimiero bažnyčios tapo palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse. Paskutiniu patarnavimu rūpinosi laidotuvių direktorius A. Užumekis.

Lai tau, drauge, buna lengva šios šalies žemėlį išsėtis ramybėje amžinai.

Likusiai nuliudime šeimai, savo ir organizacijos vardu, reiškiu gilią užuojautą.

Fr. Pukas.

Los Angeles, Cal.

Palaidotas Antanas
Rimkus

Keletą dienų atgal Rimkus su žmona ir trimis vaikais apsilavė nuodinga žuvimi ir apsirgo. Vyras mirė, o gulinti liuvininėj žmona, išgirdusi apie vyro mirtį nebeporė nei gydoma buti.

Lapkričio 25 d. laidotuvių Angelvoodo kapinėse dalyvavo apie 50 automobilių su apie pusantro šimto asmenų, atgabenusių apie 40 gėlių puokštų. Toks didelis palydovų skaičius išaiškinamas velionio nepaprastai smagiū būdu. Be to, jis nepriklausė jokiai partijai ir tik apie 20 metų buvo seniausios vietos lietuvių organizacijos — Lietuvių Laisvės Nepriklausomo Klubo nariu.

Kilęs buvo iš Vilkaviškio apskrčio. Amerikon atvyko apie 1903 metus. Amžiaus turėjo apie 50 metų.

Lietuvių šeimoj

Lapkričio 24 d., Dėkų Diešio šventės proga savo namuose prie 84 gatvės 450 Nr. Antanetė ir Jonas Kvedaičiai gražiai pavaišino savo gimnaitčius ir svečius. Dalyvių tarpe buvo: dėdė P. Ambrašas su žmona, dėdė Vl. Glaudelis, teta M. Eriksonienė su vyru, sesuo Al. Meidžūnytė su draugu latviu L. Januzemiu, pusbroliu Pr. Ambrašas su žmona ir 2 vaikais, pussešerė El. Kailienė su vyru, Milerienė su 3 sūnais iš Long Beach, A. Vasylius, p-lė Ed. Rudrikytė su savo draugu Pirsu, p-lė M. Schalio, senas škotas Kailo su sūnum, jaunuolis Mikas Margelis iš Scrantono ir kiti.

Džiaugsmingai stebino mane Margelis savo mėgimu vis kalbėti su visais lietuviškai, kad ir su amerikonišku akcentu, kaip gimusis ir augęs Pennsylvanijoje. Su seniu, bet tvirtu škotu ir kai kuriais kitais man teko dalytis nuomone apie prileidžiamą koalicinį karą prieš Tarybų Respublikas. Su-

kurtus tradicinę kurkę su laukinėmis antimis ir visokiais priedais, vieny kortota, kity šnekučiuota. Aštuoneta pane-

Visuomis.

Suaugusiųjų švietimo WPA programos

Suaugusiųjų švietimo Darbo Progreso Administracijos klesas galės lankyti dar kita pusė milijono žmonių šią žiemą. Tikimasi, kad mokinių skaičius pasieks iki 2,000,000 prieš pabaigą metų. Šitai pareiškė administratorius Harry Hopkins. Jis taipgi pasakė, kad praitytu metų patyrimai rodo, jog po priežiūra FERA ir WPA suaugusiųjų piliečių švietimo pagėdavimai reikalauja programą pratęsti toliau. Daugumoje atsitikimų užsirašymo aplikacijos perviršija mokymo pasrankumus, nepaisant to fakto, kad valdiški ir vietiniai švietimo "boardai" (tarybos) pilnai remia programą ir aprupina visa galima pagelba.

"Švietimo programos yra vienas žymiausių WPA nuveiktų darbų tarpe suaugusiųjų ir mažamečių", sako p. Hopkins. "Virš 1,000,000 žmonių pasimokė skaityti ir rašyti. O 1,500 mažamečių mokyklose ir sveikatos įstaigose kasmet suteikta geras maistas ir priežiūra pasiboviniams del dešimties tukstančių mažamečių vaikų, kilusių iš bėdinių šeimynų, kuomet mokytojos pagelbėjo šių mažamečių tėvams pagerinti jų gyvenimo sąlygas namie. Tai tikras prisidėjimas prie tautos kultūrinio turto. Toks prisidėjimas, kokio sekantieji geri ar blogi laikai negalės sunaikinti. Taipgi pageidaujama, kad panašios progos būtų teikiamos ir didesniai skaičiumi žmonių, kurie to reikalingi."

Ivykinti naujus planus, švietimo skyriaus direktorius, Dr. L. R. Alexander, lapkričio mėnesio suaukė valstijų WPA švietimo direktorių konferenciją Washington. Pastangos dedama ir toliau pratęsti programą ten, kur jis yra reikalingas. Kadangi tuo pačiu laiku buvo susirinkę ir bovos direktoriai, tai atlaikyta bendra konferencija užtikrinimui didesnės koordinacijos laipsnio tarpe dviejų programų įvairiose valstijose ir apilinkėse.

Dr. Alexander sako, kad per metą mokslumo apšvietai tai yra viena programo dalis, kuri bus padidinta. Be tęsimo darbo su tais žmonėmis, kurie jau pramokę skaityti ir rašyti, dar apie 250,000 bemokslų bus įrašyta ir mokoma. Kita dirva irgi nebus užmiršta, bet pagerinta. Tai darbininkų švietimas. Klesose bus apimama įvairios mokslo sritys. Pamo-

lių, kavalierių ir jaunų ponių ilgokai dainavo lietuviškas dainėles ir tris angliskas.

Visuomis.

Kiekvienas SLA. narys privalo naktų nemiegoti, kol jis neprirašys prie Susivienijimo savo geriausio draugo.

Tuoį sukaks 25-KI METAİ kai lietuviai skaito NAUJENAS

Ir Tamsta prisidėkit prie šio didelio burio lietuvių ir užsirašykite tik seniausį ir didžiausį amerikans lietuvių dienraštį. Už Chicago ir Kanadoje metams tikiai \$5.00. Vieną susipažinimui kopiją prisiusine VELTUI.

Graži dovana tiems, kurie iškalno užsimoka už metus. Rašykite ir savo čekį ar money orderį siųskite į

NAUJENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Illinois.

Nuodijomas visame pasauliye nuo 1967 metų

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

VIENYBĖ

SVARBUS ĮVYKIAI DABAR KASDIEN ISTINKA.

VIENYBĖ šlaitydami, greičiausiai ir kasdien sušiosite svarbiausius įvykius po visą pasaulį.

VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, keliai aikštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nautatimu.

VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba ir Moterų Pasauli.

VIENYBĖS dienraštis metams siuntinėjamas už \$5.00. Metinė prenumerata išsiskyr sumokėtie dienraščio mėnį gauna dovana — gerą knygą.

VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.

VIENYBĖ turi turtingą knygynę. Reikalaukite katalogų.

VIENYBĖ užlaiko didelę spaustuve. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas kontorams knygas ir blankas, tikietus, skelbimus, orderių knygutes ir atsakingai atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreipkitės:

V I E N Y B Ė

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Parduoda laivakortes visų keliavimo linijų geriausių ir greičiausių laivų ir Klaipėdą ir kitus uostus. Išrupina dokumentus ir išrenkia keleivius į visas pasaulio šalis. Pagelbsti surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Suraso įvairius dokumentus, notarinius įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis. Persiunčia pinigų ir kitus siuntinius.

VIENYBĖS TRAVEL BUREAU,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.